

מסכת ביצה פרק א

הלכה א משנה ביצה שנולדה ביום טוב בית שמאי אומרים תיאכל ובית הלל אומרים לא תיאכל:

גמרא מה טעמון דבית שמאי? מוכנת היא על גב אמה. מה טעמון דבית הלל? נעשית כמוקצה שיבש ולא ידע בו. אינו יודע מתי תלד אילו מוקצה שיבש ולא ידע בו שמא אינו אסור?!

והא תני השוחט את התרנגולת ומצא בתוכה בצים אף על פי גמורות הרי אלו מותרות!! ר' חנניה ורבי מנא חד אמר לא דומה טעם אכילתה מבפנים לטעם אכילתה מבחוץ. נמצא יש "גמר" כשיצא לחוץ וחורנה אמר שאינה נגמרת לאפרוח עד שתצא לחוץ.

מה הן בחלב? נאמר אם היו מעורות לגידים אסורות ואם לאו מותרות.

הכל מודין בביצה שיצא רובה מערב יום טוב שהיא נאכלת ביום טוב, מה פליגין? בשיצא מיעוטה, בית שמאי אומרים תיאכל ובית הלל אומרים לא תיאכל. כשם שהיא אסור לאכל כך היא אסור לטלטל. נתערבה אחת במאה או אחת באלף כולן אסורות. מה כמאן דאמר ספק הכן אסור, ספק "מוקצה" אסור ברם כמאן דאמר ספק הכן מותר?

מודה הוא הכא שהוא אסור. נשרין ספק מהיום נשרו ספק מאתמול נשרו, ברם הכא יש כאן אחת לאסור והיא מוכחת על כולן.

אחרים אומרים משם ר' לעזר תיאכל היא ואמה. מהו תאכל היא ואמה? אם היתה אמה מוכנת לשחיטה תהא מותרת, ואם לאו אסורה. ואין כל התרנגולים מוכנין לשחיטה? א"ר בא תיאכל בהכינה של אמה! אה"ן!

עגל שנולד בייט מותר שהוא מתיר עצמו לשחיטה הואיל "ומתיר עצמו", ניתרת איסור "מוקצה" רבי זעירא בעי מעתה מדברית תהא מותרת שהיא מתרת עצמה בשחיטה!! צביה תהא מותרת שהיא מתרת עצמה בשחיטה!! חזר ר' זעירה ואמר עגל מאתמול הוא גומר, כבר נגמרה במעי אמו מאתמול ברם הכא בו ביום נגמרה, בו ביום נולדה. א"ר בא אתייה כמאן דאמר הבהמה יולדת לחדשים מקוטעין, ברם כמאן דאמר בהמה יולדת לחדשים מסויימין הגע עצמך שסיים אימתי עלה עליה זכר!! ליתסר בכה"ג!!

גוזל שנולד ביום טוב מותר שהוא מתיר עצמו בשחיטה. לא כן תני ביצים שריקמו, גוזלים שלא העלו עליהן כנפים אסורין משום שקץ {ואין לוקין עליהם משום נבלה} ואמר רבי חגי ואפילו שחטן!! א"ר אבון תיפתר באילין דנפקין וכנפיהון עליהן

רבי אבהו בשם רבי יוסי בי רבי חנינה שאיל כל שתשמישו ביום מוליד ביום בלילה מוליד בלילה התיבון הרי התרנגולת הרי אין תשמישה אלא ביום והיא יולדת בין ביום בין בלילה!! א"ר אבון שנייא היא שכן היא יולדת בלא זכר

רבי זעירא בשם גידול עגל שנולד מן הטריפה ביום טוב מותר נעשה כדבר מוכן טמון בדבר שאינו מוכן.

תמן תנינן עדיות 1:5 ביצת נבילה אם יש בה כיוצא בה נמכרת בשוק מותרת ואם לאו אסורה כדברי ב"ש. וב"ה אוסרין. מה טעמא דבית שמאי? גמורה הייתה עד שלא תתנבל. מעתה אפילו אין כיוצא בה נמכרת בשוק תהא מותרת? אם אומר את כן נמצאת מתיר שלל של ביצים דהוי ממש גופה (נבילה)

ובית שמאי כמשנה האחרונה וב"ה כמשנה הראשונה. דא"ר חייה בשם רבי יוחנן: בראשונה היו אומרים אין מעמידין לא

בקיבת הנבילה^{הדחשיב כגופה} ולא בקיבת העכו"ם. חזרו לומר מעמידין בקיבת הנבילה ואין מעמידין בקיבת העכו"ם.

ר' יוסי בי רבי בין אמר שמואל בר אבא בעי מה כר"א דרבי לועזר אמר סתם מחשבת עכו"ם לעכו"ם? רבי יסה בשם רבי יוחנן הכין בראשונה היו אומרים אין מעמידין לא בקיבת הנבילה ולא בקיבת העכו"ם, וחזרו לומר מעמידין בין בקיבת הנבילה בין בקיבת העכו"ם.

א"ר יוסי לשון מתניתא מסייעה לרבי חייא בר בא: קיבת העכו"ם וקיבת הנבילה אסורה כמשנה ראשונה???משמע דלמשנה אחרונה, הכל שרי

כשירה שינקה מן הטריפה קיבתה אסורה כמשנה אחרונה וטרופה שינקה מן הכשירה קיבתה מותרת כמשנה אחרונה

אפילו דיסברון ב"ש וב"ה כמשנה האחרונה, ביצה גידולי גופה, ע"כ אסרו ב"ה ביצת נבילה קיבה ממקום אחר באת. ואתיא כהיא דאמר רבי יוסה בי רבי בון בשם רבי יוחנן מעשה בבניו של יהודה בן שמועי שביקעו להם זאבים יותר משלש מאות צאן ובא מעשה לפני חכמים והותרו קיבותיהם. אמרו ביצה גידולי גופה קיבה ממקום אחר באת

נולדה ביום טוב תיאכל בשבת, ובשבת תיאכל ביום טוב. רבי יודה אמר משם ר' ליעזר היא המחלוקת, בית שמאי אומרים תיאכל, וב"ה אומרים לא תיאכל. רבי חנינה הורי לציפוראיי בספחי חרדל לקולא (שביעית 9:1) ובביצה כרבי יודה לחומרא (נולד בזה, אסורה בזה) עאל רבי יוחנן ודרש להון כרבנן דהכא וכרבנן דתמן בדיוק להיפך!

רבי אבא בר זמינא בשם רבי יוצדק מן קומי אילין תרתין מיליא נחת רבי יוחנן מן ציפורין לטיבריא מפני שני דברים אלו ירד רי"ח... אמר מה איתיתון לי ההן סבא? (ר' חנינא) דאנא שרי והוא אסר, ואסר והוא שרי!

א"ר בא אתא עובדא קומי רבי יסא ובעא מיעבד כרבי
יוחנן להקל בביצה כד שמע דרב ורבי חנינה תרויהון פליגין, שרע
מינה נטה מלעשות כן

דאיתפלגון: שירי פתילה שירי מדורה שירי שמן שכבו בשבת
מהו להדליקם ביו"ט? רב ורבי חנינה תרויהון אמרין אסור,
ורבי יוחנן אמר מותר. א"ר מנא קומי רבי יודן מה אפכן לה
פתילה גבי ביצה? איך מדמין זל"ז? (דילמא פתילה חמור) חמיי רבנן מדמיי
לה, הדא אמרה היא הדא היא הדא.

משם ארבעה זקנים אמרו הנאכל עירובי תחומין בראשון הרי
הוא כבני עירו בשני. דשבת ויו"ט, ב קדושות הן רב הונה בשם רב הלכה
כארבעה זקנים. רב חסדא בעי מחלפה שטתיה דרב, תמן הוא
עבד לה שתי קדושות, והכא הוא עבד לה קדושה אחת!!
דאיתפלגון שירי פתילה שירי מדורה שירי שמן שכבו בשבת
מהו להדליקם ביום טוב? רב ור' חנינה תרויהון אמרין אסור
ורבי יוחנן אמר מותר!! קשיא. [וא"ר מנא קומי רבי יודן מה
אפכן לה פתילה גבי ביצה א"ל מן מה דאנן חמיי רבנן מדמי
לה הדא אמרה היא הדא היא הדא]

הכל מודין בנשרין נשרו בשבת, אסורין ביו"ט שהן אסורין. רבי בון בר
חייה בעא קומי ר' זעירה מה בין נשרין מה בין בצים? אילו
נשרין, באימותיהן כשהם על האילן שמא אינן אסורין!! אילו בצים
באימותיהן שמא אינן מותרות!! מעתה??? כיון שמחמירין, נחמיר גם בזה!
נולדה ביו"ט לא תיאכל בשבת, בשבת לא תיאכל ביו"ט! א"ל
וכיני לא דיך שהחמרתה עליה שאם נולדה ביום טוב לא
תיאכל ביום טוב בשבת לא תיאכל בשבת, אלא שאת מבקש
להחמיר עליה שאם נולדה ביום טוב לא תיאכל בשבת, בשבת
לא תיאכל ביום טוב!!

רבי ירמיה בעי עיטורי סוכה מה הן? חזר רבי ירמיה ואמר כל
שבעה הן בטילין על גב סוכה. מיכן והילך בהכינן הן. אמר
רבי יוסה כל שבעה, קדושת סוכה חל עליהן. מיכן והילך

קדושת יום טוב שמינו עצרת עליהן. מה אתא מישאול, יום טוב שחל להיות ערב שבת כמ"ד שתי קדושות הן: יש לשאול אים שמיני חל בע"ש—אי אסור גם בשבת (למ"ד קדו' אחת, וודאי דאסור)

הלכה ב משנה ב"ש אומרים שאור כזית וחמץ ככותבת. ובית הלל אומרים זה וזה בכזית:

גמרא רבי זריקן בשם רבי יוסי בן חנינה ל"ש אלא לביעורו הא לאכילה כזית. גם לב"ש רבי אבהו בשם רבי יוחנן בין לביעורו בין לאכילה כזית. לב"ה קם רבי מנא עם רבי חזקיה א"ל מן הן שמע רב הדא מילתא? א"ל מן ר' אבהו. א"ל ואוף אנן אמרין רבי אבהו בשם רבי יוחנן: בין לביעורו בין לאכילה כזית ולב"ש ביעורו, כותבת, אבל אכילה כזית דילא כן, ניתני שלשים ושבע כריתות בתורה: לב"ש שיעור אכילת חמץ (כרת) בככותבת

הלכה ג משנה השוחט חיה ועוף ב"ט ב"ש אומרים יחפור בדקר ויכסה. וב"ה אומרים לא ישחוט אלא אם כן היה לו עפר מוכן. ומודין שאם שחט שיחפור בדקר ויכסה.

שאפר=ואפר הכירה מוכן:

גמרא ר' חייה בשם רבי יוחנן המבשל נבילה ביום טוב אינו לוקה שהותר מכלל בישול ביום טוב. רבי שמעון בן לקיש אומר לוקה שלא הותר מכלל בישול אלא לאכילה בלבד. התיב רבי בא בר ממל על הדא דרבי יוחנן, מעתה החורש ביום טוב אינו לוקה, שהותר מכלל חרישה ביום טוב!! יחפור בדקר ויכסה! רבי יוסה בשם רבי אילא לא הותרה חרישה כדרכה. רבי שמי אמר קומי רבי יוסה, רבי אחא בשם רבי אילא, דר"ש היא דר"ש אמר עד שיהא לו צורך בגופו של דבר וכשמכסה לצורך מצווה, הוי מלשאצ"ל, ולא מצינו שהותרה.

קם רבי יוסי עם ר' אחא א"ל אתה אמרתה הדא מילתא? להתיר מלשאצ"ל! לא כן אמר ר' יוחנן דברי ר"מ עשרים וארבעה דברים מקולי ב"ש ומחומרי בית הלל וזה אי

מהן מתניתין נאמר עשרים ושלשה דע"כ ר"ש כב"ה לקולא, דשרי לשחוט ולכסות
(דהוי מלשאצ"ג)

???אלא ר"מ ור"ש שניהן אמרו דבר אחד לא כן סברנן מימר
רבי יוסה ור"ש שניהן אמרו דבר אחד. שבת 2: 5. נימר ר"מ ור'
יוסה ור"ש שלשתם אמרו דבר אחד!! אלא מילין דצריכן
לרבנן פשיטן לכוון. פשיטן לרבנן צריכן לכוון??

קצר לצורך עשבים חייב משום קוצר ואינו חייב משום שהוא
מייפה את הקרקע. מלשאצ"ל פטור לא צורכה די לא קצר לייפות
את הקרקע מהו שיהא חייב משם קוצר, ומשם שהוא מייפה
את הקרקע? ואפילו תימר דר"ש היא ברם כרבנן מ"מ הרי
חרש ומכל מקום הרי קצר

אמר רבי מנא מליהון דרבנן מסייען לרבי יוסי דא"ר חייה
בשם רבי יוחנן דג שסחטו אם לגופו פטור אם להוציא ציר
הרי זה חייב ואפילו תימר דר"ש היא ברם כרבנן מ"מ הרי
סחט ומ"מ הרי הוציא ציר

רב אבון בשם רבנן דתמן זאת אומרת שאין אפר הכירה מוכן
אלא למצוה לא לצואה דספק אתי א"ר מנא בשלא הכינו אבל אם
הכינו לצואה מכסין בו צואה ומצוה. ואתייה כהיא דא"ר שמי
דרש רבי אחא בשם רב יהודה הכינו למצוה מכסין בו מצוה.
צואה מכסין בו צואה ומצווה

רבי יוסה בי רבי בון אמר איתפלגון רבי זירא ורבי אבא בר
יוסף: חד אמר יש הכן לצואה, וחורנה אמר אין הכן
לצואה. כיון שספק הוא איס יבא, לא מהני הכן מתיב מאן דאמר אין הכן
למ"ד יש הכן, ויכסה בו את הכוי!! א"ל כוי דרך בני אדם
לטעות בו שמא יתירו את חלבו--כחיה צואה אין דרך בני אדם לטעות
בה (א"ל) אם אומר את כן אף הוא חופר בדקר ומכסה

ותני כן הביא עפר לטוח את גגו, סיד לסוד את ביתו, מכסין
בו אית תניי תני אין מכסין. ר' יוסה בי ר' בון בשם רב חסדא

מ"ד מכסין לשעבר כבר שחט מ"ד אין מכסין בבא לישאל בתחילה.

תני רבי יוסי אומר כוי אין מכסין את דמו מפני שהוא ספק מה אם מילה שוודייה דוחה את השבת, אין ספיקה דוחה את יום טוב. כיסוי הדם שאין וודייו דוחה את השבת, דין הוא שלא ידחה ספיקו את יום טוב!!

ומותר לשחוט בשבת? ואיך תאמר "כיסוי שאין וודאה...."

ר' יוסה אמר לה סתם ר' יוסה בי ר' בון בשם ר"י בשוחט לחולה.

אמרו לו והרי שופר שבגבולים יוכיח שאין וודייו דוחה שבת והרי ספיקו דוחה י"ט!! מה ספק יש שם, יום חול הוא יתקע י"ט הוא יתקע!!

רבי חנינה בשם ר' אחא באנדרוגינס שתקע יוכיח שספקה דוחה יו"ט!! ותני כן אנדרוגינס מוציא את מינו ואינו מוציא את שאינו מינו טומטום אינו מוציא לא את מינו ולא את שאינו מינו.

ר' יוסה בעי אם באנדרוגינס שתקע בדא דתני אין לו תשובה הרי פירכא טובה היא!!

א"ר אבין זה אחד מד' דברים שהיה ר' חיה גדול אומר אין להן תשובה והשיב ר' לעזר בנו של ר' לעזר הקפר מה אם מילה שאין ספיקה דוחה את י"ט, שאין וודייה דוחה את לילי יום טוב. תאמר בכיסוי הדם שוודייו דוחה את לילי י"ט הואיל וודייו דוחה את לילי י"ט דין הוא שידחה ספיקו את יום טוב!! וקמת כמה דצרכת לרבנן קדמאיי וקשת בידיהון כן צרכת לרבנן אחרא וקשת בידיהון

על דעתיה דר' אחא אנדרוגינס מוציא את מינו בתחילה ע"כ איכא למיפרך על דעתיה דרבי יוסי לשעבר: אה"ן אסור לכתחילה לתקוע

ומודים שאם שחט שיחפור בדקר ויכסה שאפר הכירה מוכן :
הדא דאת אמר באפר שהוסק מערב יום טוב אבל באפר
שהוסק ביום טוב לא. בד"א? בשלא שחט, אבל אם שחט
מוטב שיטול מאפר שהוסק ביום טוב ואל יחפור בדקר
ויכסה.

חברייא אמרין יחפור בדקר שמצות עשה דוחה למצוה בלא תעשה.
על דעתיה דר' יונה דו אמר מצות עשה דוחה למצוה בלא
תעשה אף על פי שאינה כתובה בצידה ניחא. על דעתיה דרבי
יוסי דו אמר הואיל ואין מצות עשה דוחה בלא תעשה אלא
א"כ היתה כתובה בצידה כגון כלאים בצצית מכיון שהתחיל במצוה
אומר לו מרק.

ר' זעירה בעי קערה שחקקה קוף מהו? ר' יוסה בי ר' בון אמר
איתפלגון ר' זעירה ורב המנונא אמר אסור וחרנה אמר מותר
מ"ד אסור נעשה כמוקצה שיבש ולא ידע בו. מ"ד מותר נעשה
כטבל שתיקנו שוגג. מ"ד אסור מהו לשתמש על גב
מקומה? לישב עליה כך אנו אומרים אסור לשתמש על גבי קרקע?!

הלכה ד משנה ב"ש אומרים אין מוליכין את הסולם משובך
לשובך אבל מטהו מחלון לחלון וב"ה מתירין.

ב"ש אומרים לא יטול אלא אם כן נענע מבעוד יום, וב"ה
אומרים עומד ואומר זה וזה אני נוטל:

גמרא יהודה בר' חייה נפק לברא שאלון ליה סולם על עלייה
מהו? אמר לון שרי כד דאתא גבי אבוה א"ל מה מעשה בא
לידיך? אמר היתרתי להן סולם של עלייה. ואקים תניי קומוי
ותנא במה דברים אמורים? בסולם של שובך אבל בסולם של
עלייה אסור. מה בין סולם של שובך מה בין סולם של עלייה?
אמר רבי יעקב בר אחא סולם של שובך אם עשה הוא
מלאכתו מאתמול כחושין הן. ורוצה ליקח משובך אחרת(כגון שהזמין הכל)
סולם של עלייה יכול הוא לעשות מלאכתו מאתמול!! א"ר

יוסה בי ר' בון סולם של שובך יכול הוא לעמוד עליו ולעשות
מלאכתו, ורואים שאינו סולם של עלייה אינו יכול לעמוד עליו
ולעשות מלאכתו

סולם של שובך שהוא עולה בו לעלייה סולם של עלייה שהוא
עולה בו לשובך :

בית שמאי אומרים לא יטול אלא אם כן ניענע מבעוד יום :
מחלפה שיטתון דבית שמאי, דתנינן תמן ועוד א"ר אליעזר
עומד הוא אדם על המוקצה ערב שבת בשביעית ואומר מיכן
אני אוכל למחר. ורבי ליעזר לאו שמתילמא בדבור סגי! הוא!!
חומר הוא בדבר שיש בו רוח חיים :

ב"ה אומרים עומד ואומר זה וזה אני נוטל. מחלפה שיטתון
דרבנן דתנינן תמן וחכמים אומרים עד שירשום ויאמר מיכן
ועד כאן והכא אינון אמרין הכן!! עוד אינון אית להון חומר
הוא בדבר שיש בו רוח חיים, א"ר יוסה בי רבי בון לוי מקש
על שובכה ואמר יזכה לי שובכי למחר :משא"כ באוכלין, סגי ברשימה

הלכה ה משנה זימן שחורים ומצא לבנים, לבנים ומצא
שחורים, שנים ומצא שלשה אסורין, שלשה ומצא שנים
מותרין. בתוך הקן ומצא לפני הקן אסורין, ואם אין שם אלא
הם הרי אלו מותרין :

גמרא מתניתא דרבי דתני מאתים ומצא מנה מנה מונח ומנה
מוטל דברי רבי. וחכמים אומרים חולין

תמן תנינן האומר לבנו מעשר שני בזוית זו, ומצא בזוית
אחרת הרי אילו חולין. רבי יעקב בר אחא בשם ר' יסא דרבי
היא דתני מאתים ומצא מנה, מנה מונח ומנה מוטל, דברי
רבי. וחכ"א חולין. חזר ואמר דברי הכל היא שנייא בגוזלים
שדרכן לפרוח. והא תני רבי חלפתא בר שאול הוא הדבר
בגוזלים הוא הדבר בבצים הוי דרבי היא. הא לחכמים, הנך שנים, אחריני

נינהו

א"ר יוסה תמן אביו הניח, ובנו מצא. ואינו ברור לו מה רק ע"פ אביו—ע"כ מצא בזוית אחרת שרי לכו"ע ברם הכא הוא הניח הוא מצא. ר' בא בר כהן אמר קומי רבי יסה בשם רבי אחא הורי רבי בא בר זבדא במעשר שני כהדא דרבי.

א"ר יודן הדא דאת אמר בתוך הקן ומצא לפני הקן בשהיו שם שתי קינים אבל אם אין שם אלא קן אחד לא בדא.???חסר כאן והא תנינן אם אין שם אלא הן הרי אלו מותרין!! אמר ר' יוסי בר בון בשאין שם אלא גוזל אחד בלבד. זימן שחורים ומצא שחורים מותרים קן אחת שחורים בלבד.

הלכה ו משנה ב"ש אומרים אין נוטלין את העלי לקצב עליו בשר ובית הלל מתירין

ב"ש אומרים אין נותנין את העור לפני הדריסה ולא יגביהנו אלא א"כ יש עליו בשר וב"ה מתירין

ב"ש אומר אין מסלקין את התריסין בייט ובית הלל מתירין אף להחזיר:

שמואל אמר המלחם את התריסין he who inserts the shutters ביום טוב חייב משום בונה. וקשיא דבר שאילו עשאו בשבת חייב חטאת ב"ה מתירין אף להחזיר!! רבי חנניה בשם רבי יוחנן התירו סופו מפני תחילתו שאם אומר את לו שלא יחזיר אף הוא אינו פותח. ולא יפתח! אף הוא ממעט בשמחת יום טוב. א"ר אחא מחזיר, ובלבד שלא יחזיר כל צורכו.

א"ר יוסי בי רבי בון כשאין שם פתח התירו לסלק התריסין אבל יש שם פתח משתמש דרך הפתח:

הא שלא לקצב עליו בשר אסור. הדא היא דאמר ר' חיננה בר שלמיה בשם רב מודין חכמים לרבי נחמיה בזיירה ומזורה ובוכנה. בזיירה- דו עצר ביה. press tub. ומזורה- דו חבט ביה. beating. ובוכנה- דו כתת ביה: כל אלו מקפיד עליהן

ב"ש אומרים אין נותנין את העור : שוין שלא יגרדנו.

מה אנן קיימין? אם במחובר לו כגופו הוא! אם בפרוש הדא היא דאמר ר' יעקב בר אחא חיננא קרתחייה בשם ר' הושעיה דיסיקיא שיש בתוכה מעות נותן עליה ככר ומטלטלה

כהדא אנטיכי a receptacle for vessels נפלת על ר' ירמיה בשובתא והשבון עליה הניחו עליו ככר ורימינה and they lifted it לא שהלכה כרבי הושעיה אלא בגין רבי ירמיה דלא יסכן :

שוין שלא ימלחנו. תני אבל הוא מולח עליו, על העור בשר לצלי

חברייא בשם רב מולח הוא אדם דבר מרובה אע"פ שאינו יכול לוכל ממנו אלא דבר ממועט. ר' אחא בשם רב מולח ומערים מולח ומערים. מלח הכא, ומלח הכא, עד דו מלח כוליה :

הלכה ז משנה ב"ש אומרים אין מוציאין לא את הקטן ולא את הלולב ולא את ספר תורה לר"ה וב"ה מתירין :

גמרא הא גדול אסור. ר' שמואל בריה דר' יוסה בי ר' בון אמר אפילו גדול מותר, וליידא מילה תנינן קטן בא להודיעך כוחן של ב"ש עד איכן היו מחמירין.

שמואל מיטען מערס לערס היו נושאין אותו משכונה לשכונה א"ר זעירה קומי רבי יוסה נאמר דהוה אסתניס, א"ל ברי הוה מיני ומינן!

תני רבי ישמעאל בי רבי אומר אבנים שישבנו עליהן בנערוותינו עשו עמנו מלחמה בזקנותינו, ר' יונה מפקד לחברייא לא תיתבון לכון על מסטובייתא ברייתא דסדרה דבר עולא על איצטבאות החיצונות של ביהכ"ן דאינון צנינין שהם קרות

רב מפקד לתלמידוי לא תיתבון לכון על טבלה ברייתא דסדרה דאסי דאינון צנינין

ר' אבהו הוה נחת מסחי בהדין דימוסין דטיברי' והוה מיסתמיד על תרין גוחיין נערים שרעין וזקפין נפלו, ור' אבהו הקימם! שרעין וזקפין. אמרין ליה מהו הכין? מה צורך יש בנו... אמר לון שימרתי כחי לזיקנותי!

רב הונה לא נחת לבית וועדא, ביו"ט, כי אסור לשאת אותו בכסא רב קטינא שאיל לא כן תני מטלטלין את האיסתניסין!

רב חונה הורי לריש גלותא לצאת בכסא. רב חסדא בעי לא כן תני אין יוצאין בכסא אחד אנשים ואחד נשים, אפילו תלמיד חכם אינו טועה בדבר הזה ורב חונה טעי!!

רבי ירמיה הורי לבר גירנטי אסיא רופא מיטענה בסדינא טוענן אותו בסדין(על כסא) מיעול מבקרא ביישיא בשובתא. לבקר חולים בשבת מיישא בר בריה דרבי יהושע בן לוי מיטעון בסדינא מיעול מידרוש בציבורא בשובתא. אמר ר' זריקן לרבי זעירה כד תיעול לדרומא את שאיל לה, אשתאלת לרבי סימון אמר לון ר' סימון בשם ר' יהושע בן לוי לא סוף דבר שצורך לרבים בו אלא "שמא" יצרכו לו הרבים. {דלמא=מעשה רבי ליעזר ור' אבא מרי ורבי מתניה הורי מפי פיתא לארסקינס בשובתא התיר לאפות הפת בשבת לגרל רומי, שמא יצטרכו לו (במקו' פיקוין) שמא יצרכו לו הרבים.}

תאני ולא את המפתח. בית הלל מתירין ואמר רב הושעיה בר רב יצחק הדא דאת אמר במפתח של אוכלין אבל במפתח של כלים לא בדא. והא ר' אבהו יתיב ומתני ומפתחא דפלמנטרין בידיה!! מפתח של chest פלפלין הוה ליה בגווה:

הלכה ח משנה ב"ש אומרים אין מוליכין חלה ומתנות=זרוע לחייה וקיבה לכהן ביו"ט, בין שהורמו מאמש בין שהורמו מהיום. וב"ה מתירין.

אמרו ב"ש: גזירה שוה חלה ומתנות מתנה לכהן, ותרומה מתנה לכהן, כשם שאין מוליכין את התרומה כך לא יוליכו

את המתנות! אמרו להן ב"ה לא אם אמרתם בתרומה שאינו זכאי בהרמתה. תאמר במתנות שזכאי בהרמתן: כיון שנשחטו/נילוש היום

גמרא תני א"ר יודה לא נחלקו ב"ש וב"ה שמוליכין את המתנות שהורמו ב"ט. ואת המתנות שהורמו מערב יום טוב עם המתנות שהורמו ביום טוב. על מה נחלקו? על המתנות שהורמו מערב יום טוב לעצמן, שבית שמאי אוסרין ובית הלל מתירין

וקשיא על דב"ה תרומה אינו זכאי בהרמתה?! הגע עצמך שיש עליה תניי!! יכול להתנות מעיו"ט, וביו"ט מפריש זו מפני זו. גזרו זו מפני זו

ולמה תנינן חלה? מפני חלה שהורמה ב"ט. כהדא דתני הלש עיסה ביו"ט מפריש חלתה ב"ט. לשה מערב יו"ט ושכח להפריש חלתה, אסור לטלטלה ואצ"ל ליטול ממנה.

"עירס" לא אמר אלא "לש" אבל עירס לא. אסור להפריש ביו"ט אמר רבי שמואל אחוי דרבי ברכיה תיפתר בעיסה טמאה שאינו מפריש חלתה אלא בסוף. אחט הגלגול אמר ר' יוסה בי רבי בון בדין היה בעיסה טהורה שלא יפריש חלתה אלא בסוף, תקנה תיקנו בה שיפרישנה תחילה תיכף כשעירס שלא תיטמא העיסה

אין אופין פת עבה ביו"ט..... מתניתא ביום טוב של פסח משום חימוץ אבל בעצרת ובחג מותר. רבי יוסה בי רבי בון רבי חונה בשם רבי אחא אפילו בעצרת ובחג אסור על שם (שמות יב) וכל מלאכה לא יעשה בהם:

הלכה ט משנה ב"ש אומרים תבלין, נידוכין במדוך של עץ והמלח, בפך ובעץ הפרור. וב"ה אומר תבלין נידוכין כדרכן במדוך של אבן, והמלח, במדוך של עץ:

גמרא וידוך מאתמול? חבריא בשם רבי יוחנן שטעמן מר. ר' זעירה בשם ר' יוחנן שטעמן פג

שמואל שחק על סיטרא דמדוכתא על "צד" המדוכה (לעשות שינוי) רב
אמר כל הנידוכין נידוכין כדרכן. רב חונה ר' ירמיה ר' אימי
בשם רבי יוחנן: השום והשלחליים והחרדל נידוכין כדרכן.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן העושה אלונתין בשבת חייב משום
מרקיה הא ביום טוב מותר. רבי חזקיה בשם רבי ירמיה
העושה אלונתין ביום טוב אסור משם מרקח=מעשה רוקח=טוחן
יצחק דיהבא שאל לרבי יוחנן מהו מישחוק קונדיטון ביומא
טבא א"ל שרי, וייב=והב לי לי ואנא שתיא!

רבי אבהו בשם ר' יהושע בן לוי שרי. ר' זעירא בעא קומי רבי
אבהו מאן דעביד טבאות, לא שחיק ליה מאיתמל? א"ל אין מי
שרוצה להחמיר ישחק מעיו"ט מחלפה שיטתיה דרבי אבהו הכא הוא
אמר שרי והכא הוא אמר אסור! אלא בגין דרבי אבהו ידע
דר' זעירה מחמר, ואינן מחמרים, בגין כן הוא עבד דכוותהון

אית דבעי מימר הכין א"ל: מאן דבעי דייאשיהא טב לא שחק
ליה מן דאיתמלמי שרוצה יין טוב, אינו שוחק מאתמול

ר' זעירה שאל לקלה דרומה עבדיה דרבי יודן נשייא, שחק
הוא מרק קונדיטון ביומא טבא? שאל עבד של ר"י, אים הוא שוחק ביו"ט א"ל
אין! וכל מיני סיקריקין all kinds of sausages

ר' יצחק ר' לעזר בשם רבי אימי אבוי דרבי אבודמא דציפורי:
מה פליגין ליתן לצלי, הא לקדירה מותר לשחוק תבלין

ר' נחום א"ר שמואל בר אבא בעי הדא אטריתא noodles ליבש
אסור, לקדירה מותר, אים רוצה לבשן מיד על יד על יד צריכה: קצת היום
וקצת למחר

הלכה י משנה הבורר קטנית בי"ט בית שמאי אומרים בורר
אוכל, בסגו"ל ואוכל. בציר"ה וב"ה אומרים בורר כדרכו פסולת מתוך אוכל
בחיקו ובתמחוי, אבל לא בטבלה ולא בנפה ולא בכברה. ר"ג
אומר אף מדיח ושולה:

גמרא ר' יונה בעי עשה כן בשבת בורר אוכל מתוך פסולת על דב"ש מהו שיהא חייב? א"ל ר' יוסה ולמה לא! אילו עשה כן בשבת על דב"ה שמא אינו חייב? והכא חייב! א"ר מנא יאות א"ר יונה אבא, לא אתייה אלא על דבית שמאי, למה הותר מכלל ברירה ביום טוב ולא הותר מכלל ברירה בשבת שמא לב"ש לא הותרה ברירה כלל ביו"ט (ומתיר רק באופן דגם בשבת פטור)

ברר אוכלים מתוך אוכלים לאחר זמן חזקיה אמר חייב ור' יוחנן אמר פטור. מתניתא פליגא על חזקיה בורר ואוכל, ובורר ומניח על השולחן. ר' בון בר חייה בשם ר' שמואל בר רב יצחק תיפתר כשהיו אורחים אוכלים ראשונה ראשונה.

והא תני: ובלבד שלא יבור את כל אותו המין. אם עשה כן בשבת חייב. על דעתיה דר' יוחנן שכן הבורר כדרכו במקום אחר חייב. סיפא איירי בבורר פסולת מתוך אוכל

על דעתיה דחזקיה אפילו עיגולין מן גו עיגולין ואפי' רימונים מן גו רימונים. אין כיני אפי' בני נש מן גו בני נש!

מיי כדון? כל עמא מודיי להדא דרבי אימי דרבי אימי הוה ליה אורחין אפיק קומיהון תורמוסין ופסילין. lupines & inferior beans אמר לון הבון דעתיכון דאתון מיכול קיסיא בסופא. תנו דעתכם לאכול הפסולת לבסוף

תני אין בוררין לא טוחנין ולא מרקידין. הבורר הטוחן המרקיד בשבת נסקל. ביום טוב סופג את הארבעים. והא תנינן בורר כדרכו בחיקו ובתמחוי. א"ר חנינא ענתוניא דרבן גמליאל היא. דרבן גמליאל אומר אף מדיח ושולה. והא תנינן של בית רבן גמליאל היו שוחקים את הפילפלים בריחיים שלהן. מותר לטחון ואסור לבורר? כיון שהות' טחנה ביו"ט, הות' גם ברירה

ר' יוסי בשם רבי אילא לא הותרה טחינה כדרכה.

ומנין שאין בוררין ולא טוחנין ולא מרקידין? ביו"ט רבי יוסי בשם רבי שמעון בן לקיש (שמות יב) כל מלאכה לא יעשו בהם עד ושמרתם את המצות. =שעת לישה

תני רבי יוסה בעי כלום למדו לתבשיל אלא מיכן. ר' יוסה לא אמר כן. אלא ר' יוסה בשם רבי שמעון בן לקיש (שם) אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם. עד ושמרתם את המצות.

תני חזקיה ופליג אך הוא הרי אלו מיעוטיין שלא לקצור ולא לטחון ולא להרקיד ביום טוב.

רבי זעירא רב חייה בר אשי בשם שמואל המשמר חייב משום בורר. אמר רבי זעירא לא מסתברא דלא=אלא משום מרקד. רבי יונה ורבי יוסה תריהון אמרין בקדמיתא הוינן אמרין יאות אמר רבי זעירא. ומה המרקד קמח מלמטן וסולת מלמעלן. אף המשמר יין מלמטן ושמרין מלמעלן. ולא הוינן אמרין כלום. למה שהותר מכלל ברירה הותר מכלל שימור. הותר מכלל ברירה: בורר כדרכו בחיקו ובתמחוי והותר מכלל שימור: אף נותנין לתלויה ביום טוב. ולא הותר מכלל הרקדה דמר רבי חנינא בן יסא בשם רב יהודה: אין שונין את הקמח, אבל מרקידין לאחריו הנפה. אין תימר משום מרקד הוא יהא אסור! אים משמר תולדה דמרקד, יהא אסור ביו"ט!

א"ר יוסי בי רבי בון ודלא כרבי יודה. דתני בשם ר' יודה: אבל במכשירי אוכל נפש התירו. וה"ה ריקוד כדרכו.

בעייתא דא מילתא מהו לשנות את הקמח לאחריו הנפה כרבנן? שמא לא התירו, שאין בו צורך כ"כ

הלכה יא משנה בית שמאי אומר אין משלחין ביום טוב אלא מנות. ובית הלל אומרים משלחין בהמה חיה ועוף חיה ושחוטין

משלחין יינות ושמינים וסלתים אבל לא תבואה ר"ש מתיר בתבואה:

גמרא וקשיא על דב"ש ירק גדולה מותר לשלחה גדי קטן אסור לשלחו?! א"ר יודן לא מסתברא ^{אלא} בטוענו אבל אם היה מושכו והולך, מה בין מושכו להוליכו מה בין מושכו להשקותו!

ר' הושעיה רבה אמר לר' יודן נשייא שמעת מאביך תרנגולת מותר לטלטלה. מה? אם היתה מוכנת לשחיטה מותרת ואם לאו אסורה. ואין כל תרנגולין מוכנין לשחיטה? לכן צריכה אפי' אינה מוכנת. אפי' עומדת לגדל שרי אמרה לו בלחישא. א"ל למה את אומרה לי בלחישא? א"ל כשם ששמעתיה בלחישא כך אני אומרה לך בלחישא

תני משלחין חטים שהן מאכל עסיסיות. ^{pounded wheat} פול שהוא מאכל לדיות. שם אומה שעורים שהן מאכל בהמה. לא כן תני בשם ר"ש (שמות יב) לכל נפש אף נפשות בהמה בכלל. אתיא דר"ש כשיטת ר' עקיבה רבו כמה דר' עקיבה אמר לכל נפש אף נפשות בהמה בכלל כן ר"ש אומר לכל נפש אף נפשות בהמה בכלל:

הלכה יב משנה משלחין כלים בין תפורין בין שאינן תפורין אף על פי שאין לצורך המועד. אבל לא סנדל מסומר. ולא מנעל שאינו תפור. רבי יהודה אומר אף לא מנעל לבן מפני שצריך אומן. זה הכלל: כל שניאותין בו ביום טוב משלחין אותו:

גמרא כיני מתניתא מפני שהוא צריך ביצת אומן.

תני אין מפרקין את המנעל מעל האמוס ביי"ט אבל מפרקין את המנעל מן האמוס בחולו של מועד

מתני' דר' ליעזר דתנינן תמן מנעל על האמוס model of shoemakers ר' ליעזר מטהר וחכמים מטמאין. דברי הכל היא. שנייא היא הכא שהוא כמכשיר כלי ביי"ט

מהו להעמיד חלב ביי"ט? אם אומר את כן אף הוא חולב ומעמיד מיי"ט לחול

תנה ר' חלפתא בן שאול תכשיטין אסור לשלחן א"ר מנא לא אמרו אלא לשלחן הא ללובשן מותר.

תני מטלטלין את השופר להשקות בו את התינוק, את הפינקס את הקרקש את המראה לכסות בהן את הכלים. =כלי שמלאכתו לאיסור לצורך גופו

א"ר אבון מתניתא אמרה שאסור ללובשן סנדל המסומר אף בביתו ביי"ט דתנינן כל שניאותין בו ביי"ט משלחין אותו. אם אומר את שמותר ללובשן יהא מותר לשלחן

מהו הדא דתני מטלטלין את השופר להשקות בו את התינוק את הפינקס את הקרקש את המראה לכסות את הכלים כשיש עליהם תואר כלי

עד כדון בתכשיטין של זהב אסור לשלחן ואפילו תכשיטין של כסף? אמרין בשם ר' ירמיה אסור ואמרין בשם רבי ירמיה מותר. א"ר חזקיה אנא ידע ראשה וסופא, טליין דקיקין הוין מתרביין ילדים קטנים היו מתגדלים בשכונה של ר"י בדרתיה דר' ירמיה, אתא שאל לר' זעירה, א"ל לא תאסור ולא תישרי:

מסכת ביצה פרק ב

הלכה א משנה יום טוב שחל להיות ערב שבת לא יבשל בתחילה מ"ט לשבת. אבל מבשל הוא ל"ט ואם הותיר הותיר לשבת. ועושה תבשיל מערב י"ט, וסומך עליו לשבת.

בית שמאי אומרים שני תבשילים ובית הלל אומרים תבשיל אחד. ומודין בדג וביצה שעליו שהן שני תבשילין. אכלו או שאבד לא יבשל עליו בתחילה. שייר הימנו כל שהוא, סומך עליו לשבת:

גמרא כתיב (שמות טז) את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו. ר' ליעזר אומר אופין על האפוי ומבשלין על המבושל. ר' יהושע אומר אופין ומבשלין על המבושל. מה טעמא דר' ליעזר? את אשר תאפו אפו ואת אשר תבשלו בשלו. מ"ט דר' יהושע? את אשר תאפו ואת אשר תבשלו, בשלו.

א"ר ליעזר אתיא כמאן דאמר במרה ניתנה השבת ברם כמ"ד באלוש ניתנה השבת עומדין באלוש ומזהירין באלוש? !הלא נצטוו עכשיו עיקר איסור בישול!

איתא חמי דבר תורה הוא אסור ועירובי תבשילין מתירין? !איד ע"ת מתיר איסור תורה? א"ר אבהו בדין היה שיהו אופין ומבשלין מ"ט לשבת, אם אומר את כן אף הוא אופה ומבשל מ"ט לחול.

איתא חמי מציעין את המיטות מ"ט לשבת, ואין אופין ומבשלין מ"ט לשבת! א"ר אילא ולמה מציעין מ"ט לשבת שכן מציעין את המיטות מלילי שבת לשבת, ויאפו או יבשלו מ"ט לשבת אין אופין ומבשלין מלילי שבת לשבת!

ר' כהנא בריה דר' חיה בר בא אמר ובלבד שלא יערים ואים
...הותיר...

מתנני'חלה 1:8 דר"ש בן אלעזר דהפת נאפה יפה. תני אין עושין מיי"ט למוצאי י"ט.

והא תני ממלא היא אשה קדירה בשר אע"פ שאינו אוכל ממנו אלא חתיכה אחת קומקום של חמין אע"פ שאינו שותה ממנו אלא כוס אחד. אבל פת אינה אופה אלא צורכה תני ר"ש בן אלעזר אומר ממלאה היא אשה את התנור פת מפני שהפת יפה בשעה שהתנור מלא. דרש רב הונה כהדא דר"ש בן אלעזר דרש ר' יוחנן לטיבראי כהדא דר"ש בן אלעזר הוה דרש להון להלכה ואינון סברין לעובדא אית דבעי מימר לעובדא דרש להון אתון ושאלון ליה ודרש להון להלכה חזר ודרש להון ולא ידעין אין להלכה אין לעובדא א"ר אבא בר דבדי הורי רבי אבהו כהדא דר"ש בן אלעזר

ר' חייא בשם רבי יוחנן צ"ל "עלי ועל מי שלא עירב" הרי שלא עירב, אחרים שעירבו מותרים לעשות לו משלו. ר' זריקן בשם ר' זעירה במזכה להן משלו, די לא כן נמצאו עושין לו משלו. לא עירב ולא עירבו לו אחרים ר' יצחק אומר צולה לו דגה. רב חונה אמר מחמם לו חמין. שמואל אמר מדליק לו את הנר. תני ר' חייא ממלא לו חבית של מים ומדליק לו את הנר. מעשה באחד שהדיר את בנו לת"ת שאל ישמשנו רק יעסוק בת"ת ובא מעשה לפני רבי יוסי בן חלפתא והתיר לו למלאות לו חבית של מים ולהדליק לו את הנר

רבי חייא רבה עלה לביתו אמרין ליה אנשינן מערבה שכתנו מלערב אמר לון אית הכא טלופחין עדשים מן איתמל! אמרין ליה אין! הדא אמרה אפילו מין א'! אית הוה בהון תרדין!!

הדא אמרה אע"פ שאין בהן כזית! אית הוה בהון שיעורה!!

הדא אמרה אינו צריך להתנות! אמר רב חסדא תניי היה לו לרבי חייא הגדול!!

תני אמר ר"ש בן אלעזר מודין ב"ש לבית הלל שהן שני תבשילין. על מה נחלקו? על הדגה ועל הביצה שיש עליה שבת שמאי אומרים תבשיל אחד. ובית הלל אומרים שני תבשילין. הכל מודין שאם פירפר ביצה על גבי המליח או שחיתך קפלוט תחת הדג או שבישל שני מינין בקדירה שהן שני תבשילין. והלכה כדברי התלמיד רשב"א

רב אמר אומר אני אין פחות מכזית. לית הדא פליגא על רבי יוחנן, דריו"ח אמר עלי ועל מי שלא עירב!! מתני' מסייעא לרבי יוחנן: עירוב תחילתו וסופו אין לו שיעור. י"ט שחל להיות בע"ש אין מערבין לו בחצירות ולא בתחומין דברי ר"מ וחכ"א מערבין בחצירות ואין מערבין בתחומין. מערבין בחצירות שכן את מתיר לו דבר שהוא מותר לו, ואין מערבין בתחומין שכן את מתיר לו דבר שהוא אסור לו.

אית תניי תני ומחלף א"ר לעזר הואיל והן תנייא ומחלף צריכין אנן מיחוש.

רבי ירמיה בשם רבי זעירה מאן דעבד טבאות מערב מן איתמל. א"ר יודן הדא דאת אמר בשלא עשה לו עירובי תבשילין אבל אם עשה לו עירובי תבשילין מותר. לערב ע"ת וע"ח רבי יוסה בי רבי בון בעי, ועירובי תבשילין מתירין את המחיצות!!

הלכה ב משנה חליו"ט להיות אחר שבת, בית שמאי אומרים מטבילין את הכל מלפני השבת. ובית הלל אומרים כלים מלפני השבת ואדם בשבת:

גמרא מתני' בכלים גדולים אבל בכלים קטנים מערים עליהן ומטבילין. תני רבי הושעיה ממלא הוא אדם כלי טמא מן הבור ומערים עליו ומטבילו. תני נפל דליו לתוך הבור מערים עליהן ומטבילין.

תרין אמורין חד אמר בכלים שניטמאו באב הטומאה. קאסר מתני'
אבל בוולד הטומאה שרי להטביל ביו"ט וחורנה אמר בכלים שניטמאו בוולד
הטומאה. מתיב מ"ד בוולד הטומאה למ"ד באב הטומאה
אפילו בחול יהא טעון הערב שמש!! ומה תועלת א"ל ברוצה
לשתמש בהן חולין בטהרה.

כל מחוייבי טבילות טובלין כדרכן בתשעה באב וביה"כ א"ר
חנניה סגן הכהנים כדאי הוא ביתו של אלהינו שיאבדו עליו
הכהנים טבילה אחת. דרש רבי לוי כהדא דרבי חנניה סגן
הכהנים:

ואדם בשבת. שכן אדם טובל לקירוי בשבת:

הלכה ג משנה ושויין שמשיקין את המים בכלי אבן
לטהרם אפי' בשבת אבל לא מטבילין כלי עץ

מטבילין מגב לגב מפרש לה ומחבורה לחבורה ביי"ט:

גמרא מתניתה דלא כר' דתני אין מטבילין כלי על גב מימיו
ביי"ט, ואין משיקין את המים בכלי אבן לטהרן בשבת. דברי
רבי

וחכ"א: מטבילין כלי ע"ג מימיו ביי"ט, ומשיקין את המים
בכלי אבן לטהרה בשבת לא אמר אלא בשל אבן הא בשל עץ
לא

כיצד מגב לגב? רצה לעשות עיסתו ע"ג גיתו, או גיתו על גבי
עיסתו מטביל את כליו. שינה דעתו לתשמיש כליו

כיצד מחבורה לחבורה? היה אוכל עם חבורה זו קרבן פסח ונמלך
לוכל עם חבורה אחרת, טובל:

הלכה ד משנה בית שמאי אומרים מביאין שלמים ואין סומכין עליהן, אבל לא עולות. ובית הלל אומרים מביאין שלמים ועולות וסומכין עליהן:

גמרא ב"ש אומרים הותרה סמיכה שלא כדרכה וב"ה אומרים לא הותרה סמיכה שלא כדרכה איזו היא שלא כדרכה? מאתמול. לית להו "תכף לסמיכה שחיטה"

אמר ר' זעירה כל עמא מודיי באשם מצורע שסמך עליו מאתמול לא יצא. שלמי נדבה שסמך עליהן מאתמול יצא. מה פליגין? בשלמי חגיגה ב"ש עבדין לון כשלמי נדבה בית הלל עבדין לון כאשם מצורע

א"ר יסי הן דאת אמר אשם מצורע שסמך עליו מאתמול לא יצא, בזמנו. כשמהיאו ביום השמיני עיבור זמנו נעשה כשלמי נדבה

אמרו ב"ה לב"ש מה אם בשעה שאני אוסר להדיוט הרי אני מתיר לגבוה, בשעה שהוא מותר להדיוט אינו דין שנתיר לגבוה!

אמרו להן בית שמאי והרי נדרים ונדבות יוכיחו שהן מותרין להדיוט ואסורין לגבוה

אמרו להן בית הלל לא אם אמרתם בנדרים ונדבות שאין זמן קבוע תאמרו בחגיגה שזמנה קבוע

אמרו להן בית שמאי חגיגה אין זמנה קבוע שאם לא חג בראשון חוגג בשני לא חג בשני חוגג בשלישי

אמרו להן בית הלל חגיגה זמנה קבוע שאם לא חג ברגל אינו יכול לחוג אחר הרגל

אמרו להן ב"ש והלא כבר נאמר (שמות יב) אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם

אמרו להן ב"ה משם ראייה?! לכם אינו נעשה רק אשר יאכל לכל נפש
אבל נעשה הוא לגבוה

אבא שאול אומרו טעם אחר מה אם בשעה שכירתך סתימה
כירת רבך פתוחה. בשבת בשעה שכירתך פתוחה, אינו דין שיהא
כירת רבך פתוחה!! ד"א אינו דין שיהא שולחנך מלא ושולחן
קונך ריקם.

א"ר יוסי בי ר' בון רשב"ל הוה עבר קומי סדרא ביהמ"ד ושמע
קלהון קראיי ההן פסוקא (דברי הימים א כט) ויזבחו לה'
זבחים ויעלו עולות לה' למחרת היום ההוא. אמר מאן
דמפסק לה כב"ש=שלמים היום, עולות למחר מאן דקרי כולה כב"ה

ניחא עולות למחרת היום, ושלמים למחרת היום?! מפרש שהכל קרב
למחר ואין שלמים באין כבית שמי?! א"ר יוסי בי ר' בון דוד מת
בעצרת והיו כל ישראל אוננין והקריבו למחר

מעשה בהלל הזקן שהביא עולתו לעזרה וסמך עליה וחברו
עליו תלמידי שמי, התחיל מכשכש בזנבה אמר לון ראו נקיבה
היא! ושלמים הבאתיה והפליגן בדברים והלכו להן. לאחר
ימים גברה ידן של ב"ש ובקשו לקבוע הלכה כדבריהן והיה
שם בבא בן בוטי מתלמידי בית שמאי יודע שהלכה כבית הלל
פעם אחת נכנס לעזרה ומצא אותה שוממת אין שם עולות אמר
ישמו בתייהן של אלו שהשימו בית אלהינו!!

מה עשה? שלח והביא שלשת אלפים צאן מצאן קדר וביקרו
ממומין והעמידן בהר הבית. אמר להן שמעוני אחיי בית
ישראל כל מי שהוא רוצה יביא עולות יביא ויסמוך, יביא
שלמים יביא ויסמוך. באותה שעה נקבעה הלכה כבית הלל
ולא אמר אדם דבר א"ר יצחק בר לעזר הדא אמרה בשירותא
בעיית מוליי סמא דקיס' מיניה וביה כל גומרא דלא כווייה
בשעתה לא כווייה שוב מעשה באחד מתלמידי הלל שהביא

עולתו לעזרה וסמך עליה וראהו אחד מתלמידי שמי א"ל מה
זו סמיכה? א"ל מה זו שתיקה? שיתקו בנזיפה והלך לו:

הלכה ה משנה ב"ש אומרים לא יחם אדם חמין לרגליו אלא
א"כ היו ראויין לשתייה. ובית הלל מתירין

ועושה מדורה ומתחמם כנגדה:

גמרא על דעתין דב"ש והוא ששתה מהן על דעתין דב"ה והן
שיהו ראויין לשתייה: ועושה מדורה ומתחמם כנגדה: פתר
לה תרין פתרין: דברי הכל והוא שיהא קומקום כנגד
המדורה. פתר לה פתר אחרון על דעתהון דבית שמאי והוא
שיהא קומקום כנגד המדורה, על דעתון דבית הלל אפילו אין
הקומקום כנגד המדורה

חמין שהוחמו ב"ט, וכן חמים שהוחמו מערב שבת לשבת,
רב ושמואל: חד אמר מרחיץ בהן פניו ידיו ורגליו. וחורנה
אמר מרחיץ בהן גופו איברים איברים. ולא ידעין מאן אמר
דא ומאן אמר דא. מן מה דתני שמואל מרחיץ בהם פניו ידיו
ורגליו, הוי רב דו אמר מרחיץ בהן גופו איברים איברים.

חד פיליסופיס שאל לבר קפרא, אבלט שאל ללוי סריסא,
מותר לשתות ואסור לרחוץ?! א"ל אם תראה סריס מתחבק
עם אשתך שמא אינו רע לך?! א"ל אין. א"ל ומכי הוא לך וכי
עושה עמך רע? כלום? א"ל שלא תתפרץ. א"ל והכא שלא יתפרצו!!

כיון שיצא אמרו לו תלמידיו ר' לזה דחיתה בקנה, לנו מה את
משיב? אמר להן והלא כבר נאמר אך אשר יאכל לכל נפש הוא
לבדו יעשה לכם:

הלכה ו משנה שלשה דברים רבן גמליאל מחמיר כדברי בית
שמאי: אין טומנין את החמין מיום טוב לשבת, ואין זוקפין
את המנורה ביום טוב, ואין אופין פיתן גריצות ^{twisted bread} אלא
רקיקין. אמר רבן גמליאל מימיהן של בית אבא לא היו אופין

פיתן גריצות אלא רקיקין. אמרו לו מה נעשה לבית אביך
שהיו מחמירין על עצמן ומקילין על כל ישראל להיות אופין
פיתן גריצות וחרי^{cake}:

גמרא אבא בר רב חונה אמר הדא דתימר בשלא עשה לו
עירובי תבשילין אבל אם עשה לו עירובי תבשילין מותר

מה בין תבשיל ומה בין חמין? תבשיל דרכו לוכל ממנו חמין
אין דרכו לשתות מהן:

ואין זוקפין את המנורה ביי"ט: הדא דאת אמר במנורה של
פרקים אבל במנורה שאינה של פרקים לא בדא.

כהדא תלמידוי דר' יוסי הוון יתיבין נפלת מנרתא קומיהון
והוה כל חד וחד שמיט גרמיה וערק:

אין אופין פיתן גריצות אלא רקיקין: מתוך שאת מייגעו אף
הוא אינו אופה אלא צורכו

ר' אחא שמע לה מן הדא (דברים כט) מה חרי האף הגדול
הזה. ורבנן שמעין לה מן הדא (בראשית מ) והנה שלשה סלי
חורי על ראשי:

הלכה ז משנה אף הוא אמר ג' דברים להקל מכבדין בין
המיטות, ומניחין את המוגמר ביי"ט, ועושין גדי מקולס בלילי
פסחים. וחכמים אוסרין:

גמרא של בית רבן גמליאל היו מכבדין בין המיטות א"ר
לעזר בי ר' צדוק פעמים הרבה אכלתי אצל רבן גמליאל ולא
היו מכבדין בין המיטות! אלא סדינים היו פורשין על גבי
הארץ וכיון שהיו האורחין יוצאין היו קופלין אותן אמרו לו
א"כ אף בשבת מותרין לעשות כן!

של בית רבן גמליאל היו מכניסין את המגמר במגופה. א"ר לעזר בי ר' צדוק פעמים הרבה אכלתי אצל רבן גמליאל ולא היו מכניסין את המגמר במגופה! אלא פרדיסקים ^{casks} היו מעשנין מערב י"ט וכיון שהיו האורחין נכנסים היו פותחין אותן אמרו לו א"כ אף בשבת מותרין לעשות כן!!

ועושין גדי מקולס בלילי פסחים וחכמים אוסרין : אי זהו גדי מקולס? כולו צלי ראשו על כרעיו ועל קרבו. שלק מקצת ובישל מקצת אין זה גדי מקולס. מכניסין גדי מקולס בלילי י"ט הראשון של חג ובלילי יום טוב האחרון של פסח. מכניסין עגל מקולס בלילי י"ט הראשון של פסח אבל לא גדי מקולס.

תני א"ר יוסה : תודוס איש רומי הנהיג על אנשי רומי שיהו אוכלין גדיים מקולסין בלילי פסחים שלחו חכמים ואמרו לו אילולא שאת תודוס לא היינו מנדין אותך?! {מהו תודוס? א"ר חנניה דהוה משלח "מושיט" פרנסתהון דרבנן} לא נמצאת מביא את הרבים לידי אכילת קדשים בחוץ!! שכל המביא את הרבים לידי אכילת קדשים בחוץ צריך נידוי :

הלכה ח משנה ג' דברים ר' אלעזר בן עזריה מתיר וחכמים אוסרין פרתו יוצאה ברצועה שבין קרניה ומקרדין את הבהמה ביי"ט ושוחקין את הפילפלין בריחים שלהן ר' יהודה אומר אין מקרדין את הבהמה מפני שהוא עושה חבורה אבל מקרצפין וחכמים אומרים אין מקרדין אף לא מקרצפין :

גמרא ר' בא רב ושמואל תריהון אמרין דברי חכמים אפילו להמשיך בה אסור. ר' בא בשם שמואל אם היתה קרנה קדוחה מותר א"ר יוסה קשיית' קומי רבי בא ואמר לא תנינן אלא הנקה בחטם ר' זעירה בשם שמואל שור שעיסקו רע יוצא בפרומביא שלו ורבותינו שבגולה נהגו כן ר' אחא ר' יעקב בר אידי בשם ר' יונתן ר' יעקב בר אחא בשם ר' תנחום בי ר' חייה חמור שעיסקו רע יוצא בפרומביא שלו ר' אילא

רבי יהודה בשם ר"ש בי ר' חייה כלב יוצא בסוגר שלו אם להכות בו אסור אם בשביל שלא לאכול=להפסיד אפסרו מותר

האי "מעשה" של ראבי"עגניבה אמר הלכה היה מלמד ובא. ר' יונה בוצרייה בעי אם הלכה היה מלמד ובא הדא היא דתנינן שלא ברצון חכמים!?

תנא ר' יודה בר פזי דברדליי אמרו לו או עמוד מבינותינו=שמתא או העביר רצועה מבין קרניה.

א"ר יוסי בי ר' בון שהיה מתריס debated כנגדן

א"ר חנניה פעם אחת יצאת והשחירו שיניו מן הצומות ומן התענית

א"ר אידי דחוטרא אשתו הוות. ומניין שאשתו קרויה עגלה? (שופטים יד) לולא חרשתם בעגלתי לא מצאתם חידתי

תמן אמרין שכינתו היתה. ויש אדם נענש על שכינתו? א"ר קיריס דאירמה ללמדך שכל מי שיש ספיקה בידו למחות ואינו ממחה קלקלה תלויה בו.

אי זהו הקירוד? אלו הקטנים שהן עושין חבורה. קירצוף אלו הגדולים שאינן עושין חבורה:

וחכ"א אין מקרדין אף לא מקרצפין: אין מקרדין שלא יבואו לידי חבורה. ולא מקרצפין שלא יבואו לידי תלישה

של בית ר"ג היו שוחקין את הפילפלין בריחיים שלהן א"ר אלעזר בי רבי צדוק פעם אחת אכל אבא אצל ר"ג והביאו לפניו אינגירין ובתוכן פילפלין שחוקים כיון שטעמן משך ידו מהן. אמר לו אל תחוש להם מערב י"ט הן שחוקין.

ויעשה רבי צדוק כשוגג אצל רבן גמליאל ויאכל!! אף אי שחקן היום, עשהו "בשוגג"! אלא שלא להתיר מלאכה על ידי ר"ג

הלכה ט משנה הריחיים של פילפלין טמאה משום ג' כלים משום כלי קיבול, ומשום כלי מתכות, ומשום כברה :

גמרא התחתון משום כלי קיבול. והעליון משום כלי מתכות. והאמצעית משום כברה :

הלכה י משנה עגלה של קטן טמאה מדרס, ניטלת בשבת, ואינה נגררת אלא ע"ג הכלים. אסור לגררו ע"ג קרקע מפני שעושה חריץ

רבי יהודה אומר כל הכלים כגון כסא שלחן אינן נגררין חוץ מן העגלה מפני שהיא כובשת :

גמרא תני לא יגור אדם את המטה את הכסא ואת הספסל ואת הקתידרה מפני שהוא עושה חריץ ור"ש מתיר. רבי בא בשם רב חינה רבי חגי בשם רבי זעירא רבי יוסה בשם רבי אילא מודין חכמים לר"ש בכסא שרגליו משוקעות בטיט שמותר לטלטלו שאינו עושה חריץ חדש ודכוותה מותר להחזירו.

א"ר יוסה אף אנן תנינן ניטלין בשבת כלאים 1:9 א"ר יוסה בי רבי בון דר"ש היא

א"ר יוסה מתניתא אמרה כן כל הכלים אינן נגררין חוץ מן העגלה מפני שהיא כובשת :

מסכת ביצה פרק ג

הלכה א משנה אין צדין דגים מן הביברין ואין נותנין לפניהם מזונות. אבל צדין חיה ועוף מן הביברין ונותנין לפניהם מזונות. רשב"ג אומר לא כל הביברין שוין. זה הכלל: כל המחוסר צידה אסור ושאינו מחוסר צידה מותר :

גמרא אמר רבי חיננא מתני' דלא כרבי יודה דתנינן תמן רבי יודה אומר הצד צפור למגדל וצבי לבית חייב הא לגינה ולביברין פטור. אי צבי בביבר ל"ח ניצוד, למה שרי מתניתין לצוד ממנו?

מחלפה שיטתין דרבנן. דתנינן וחכמים אומרים צפור למגדל וצבי לגינה ולחצר ולביברין. חייב משום צידה ותנינן תמן =הכא אבל צדין חיה ועוף מן הביברין ונותנין לפנייהן מזונות. הא לגינה ולחצר לא. רק בביבר הוי חיה כניצוד!! כאן בחצר מקורה. כאן בחצר שאינה מקורה. והא תנינן גינה. אית לך מימר גינה מקורה. אלא כאן בגדולה כאן בקטנה.

ר' עולא אמר בעון קומי רבי אחא מה ניתני כל המחוסר צידה חייב ושאינו מחוסר צידה פטור. אמר לון ולא במנפל לתוכה אנן קיימין. ???אם רודף אחר הצבי ו"מנפלו" לתוך הביבר שייך למיתני...פטור, ושאינו...חייב אלא איירי בשכבר ניצוד בביבר כל המחוסר צידה אסור ושאינו מחוסר צידה מותר.

א"ר שמואל אחוי דרבי ברכיה כל שהוא מחוסר נשבים מחוסר צידה. ושאינו מחוסר נשבים מצודה אינו מחוסר צידה.

שוחטין מן הנגרין. מוכנין (שרועות אצל חריץ מים) אין שוחטין לא מן המכמרות ולא מן המצודות. רבי יוסי בר בון בשם רבי אמי מצדתא דשיתא. מצודה שנארג

שמואל, צד הוא בפיטוס. רודף אחריו עד שנכנס החיה לתוך חבית גדולה, וניצוד! רב אמר סכרא דנהרא שרי. א"ר יודן כההיא דטסים : stoppage made in the river

הלכה ב משנה מצודות חיה ועופות ודגים שעשאן מערב י"ט לא יטול מהן בי"ט אלא א"כ ידוע שניצודו מבעוד יום. מעשה בעכו"ם א' שהביא דגים לר"ג ואמר מותרין הן אלא שאין רצוני לקבל הימנו :

גמרא מי מודיע? אם נתקלקלה המצודה דבר בריא שניצודו מבעוד יום אבל אם לא נתקלקלה המצודה דבר בריא שלא ניצודו מבעוד יום. ואפילו נתקלקלה המצודה וחש לומר שמא לא ניצודו מבעוד יום? א"ר יוסי בי ר' בון בפורש בחורשין

תדע לך שהוא כן דתנינן דגים ודגים לא במקום שהן מצויין!!
והכא במקום שחיה ועוף מצויין.

רבי זעירה בשם רב סברין מימר מותרין דקאמר ר"ג למחר ר' חזקיה ר' עוזיאל בריה דר' חונייה דברת חוורן מותרין ממש סברין מימר ספיקן התיירו ר' חנינה ורבי יונתן תריהון אמרין ספק הכן אסור ר"י אמר ספק הכן מותר

רבי חייה רבה ור"ש בר' חד אמר העכו"ם צריך הכן וחורנה אמר אין העכו"ם צריך הכן. ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא. מן מה דרב מיבעי מיתי קומיה ר' חייה רבה היה צריך לבא לר"ח והוא א"ל הן הויתה? איפה היית? והוא א"ל שיירתה הוות עברה והוינא אכל מינה תאינים הוי דו אמר אין העכו"ם צריך הכן

חד תלמיד מן דרבי סימיי אזל לאנטרוס אייתון ליה דורמסקנא ואכל. חד תלמיד מן דר' יהושע בן לוי אזל לתמן אייתו ליה דורמסקנא ולא אכל. אתא ואמר קומי רביה אמר דו נהג כשיטת רביה. דרבי סימיי אמר אין העכו"ם צריך הכן ר' אבהו בשם ר' יהושע בן לוי דמדמניות שבכרם *lumps of dripping grapes* הרי אלו אסורות. רב חונה בשם רב השיצים שבכפים *stony dates on the branches* הרי אלו מותרין :

הלכה ג משנה בהמה מסוכנת לא ישחוט אלא א"כ ידוע שהוא יכול לוכל ממנה כזית צלי מבעוד יום ר' עקיבה אומר אפילו כזית חי מבית טביחתה

שחטה בשדה לא יביאנה במוט ובמוטה אבל מביאה בידו איברים איברים :

גמרא רבי בא בשם רבנן דתמן שחטה ואכלו זאיבים בני מיעיה כשירה שחזקת בני מיעים לכושר. אין חוששין שמא במקום נקב ניקבו וחש לומר שמא ניקבו חזקת בני מיעים כשירין

תני אבל מביאה הוא על גב עורה. כיצד הוא עושה? משייר ממנה אבר אחד ומביאו עמו:

הלכה ד משנה בכור שנפל לבור ר' יהודה אומר ירד המומחה ויראה אם יש בו מום, יעלה וישחוט ואם לאו לא ישחוט. ר"ש אומר כל שאין מומו ניכר מערב י"ט אין זה מן המוכן:

גמרא מחלפה שיטתיה דר' יודה דתנינן תמן ר' יהודה אומר אם לא היתה נבילה מערב שבת אסורה לפי שאינה מן המוכן והכא הוא אמר הכין!! ר' יודה כדעתיה דר' יודה אמר אין המומחה תורה אי"צ "התרת מומחה" וכיון שנולד בו מום קודם יו"ט, כבר הותרה מבעו"י רבי חונה בשם רבי אבא דר' יודה היא דרבי יודה עבד ראיית בכור כראיית טריפה כמה דאת אמר תמן רואין את הטריפה ביו"ט ודכוותה רואין את הבכור ביום טוב

רבי יודן בעי דמאי מדבריהם וראיית טריפה מדבריהן כמה דאת אמר רואין את הטריפה ביום טוב ודכוותה מפרישין את הדמאי ביום טוב

ר' אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה כל שמומו ניכר מערב יום טוב ולא התירו מומחה אלא ביום טוב אין זה מן המוכן. והא תני עגל בכור שנולד מן הטריפה אע"ג דלא היה מוכן אגב אמו ביו"ט מותר! אמר רב חסדא תיפתר שעבר המומחה וראהו תיכף כשנולד אתא עובדא קומי ר' אימי וסבר מימר ר' יודה ור' שמעון הלכה כר' יודה אייתי רב הושעיה מתניתא דבר קפרה מדרומא ותנא וחכמים אומרים כל שמומו ניכר מבערב יום טוב ולא התירו מומחה אלא ביום טוב אין זה מן המוכן וקיבלה וחזר ביה

אותו ואת בנו שנפלו לבור ר' ליעזר אומר יעלה את הראשון על מנת לשחוט וישחוט, והשני עושין לו פרנסה במקומו שלא ימות. ר' יהושע אומר יעלה את הראשון ע"מ לשחוט ולא ישחוט ויערים ויעלה את השני אע"פ שלא חישוב לשחוט אחד

מהן מותר. ר' בון בר חייה בעי מחלפה שיטתיה דר' ליעזר
תמן פסחים 3:3 הוא אמר מותר להערים והכא הוא אמר אסור
להערים תמן משום בל יראה ובל ימצא והכא מה אית לך?

מחלפה שיטתיה דרבי יושוע תמן הוא אמר אסור להערים
והכא הוא אמר מותר להערים א"ר אידי כאן שבות טלטול שלא
לצורך וכאן חייב חטאת=מלאכה ביו"ט

א"ר יוסה בי רבי בון הכא כדי לחוס על ניכסיהן של ישראל.
תמן מה אית לך? ר' יצחק ורבי יאישה חד כהדין וחד כהדין:

הלכה ה' משנה בהמה שמתה לא יזינה ממקומה מעשה
ששאלו את ר"ט עליה ועל החלה שנטמאת ונכנס לבית
המדרש ושאל אמרו לו לא יזיזם ממקומן:

גמרא שמואל אמר טעו ה' זקנים שהורו לר"ט בלוד. אמר רב
מתנה בבכור הוה עובדא. ע"כ לא יזינה דאסור לכלבים א"ר אבין
מתניתא אמרה כן עליה ועל החלה שניטמאת מה זו קודש אף
זו קודש

בעון קומי לוי מהו לראות את הטריפה בבית אפל אמר לאפק
לבר יוציא חוצה! רבי אימי בעי שמעון אין רואין את הנגעים בבית
אפל, שמעון אין רואין את הטריפה בבית אפל

א"ר יוסה בי רבי בון לא מטעם הזה אמר לוי להוציא לחוץ אלא שמא
תימצא טריפה ויהא אסור לטלטלה

אתייה דרב מתנה כשמואל, דקיימ"ל במוקצה כר"ש ודלוי כרב שאוסר טלטול
טריפה ונבילה כר"י

{א"ר בא רב יהודה בשם שמואל הלכה כרבי יודה שייך לעיל}

הלכה ו' משנה אין נמנין על הבהמה בתחילה ביי"ט אבל
נימנין עליה מערב י"ט, ושוחטין ומחלקין ביניהן

רבי יהודה אומר שוקל אדם בשר כנגד הכלי או כנגד הקופיץ
וחכ"א אין משגיחין בכף מאזנים כל עיקר:

גמרא הא להוסיף על החבורה מוסיפים היו חמשה נעשין עשרה

תני לא יאמר אדם לחבירו הרי אני עמך בסלע הרי אני עמך
בשקל אבל אומר הוא לו הרי אני עומד למחצה לשליש
ולרביע.

רבי חייה רבה ור"ש בר' שקלו מנה כנגד מנה בבכור בד"א?
בחול הא ביום טוב אסור על שם אין משגיחין בכף מאזנים
כל עיקר. רב אבון רב יהודה בשם שמואל אפילו לתלותו בכף
מאזנים מפני העכברים אסור!

א"ר יוסה בי רבי בון לא מטעם הזה אלא בגין דתנינן רבי
יהודה אומר שוקל אדם בשר כנגד הכלי או כנגד הקופץ.
וחכמים אומרים אין משגיחין בכף מאזנים כל עיקר, הא
תניא קדמיא סבר מימר משגיחין, הא לתלותו בכף מאזנים
מפני העכברים מותר

תני רשב"ג אומר אף מפייס הוא אדם את עצמו בליטרא לידע
מה הגיע לו. אחר שכבר בא לידו, מותר לו "לפייס א"ע" ולמדוד כהדא רבי מנא
זבן חרובן דשמיטה אתא שאל לרבי חזקיה א"ל נהגין רבנן
כהדא דר"ש בן גמליאל

תני הטבח לא יהא שוקל בידו ומניח, שידו כליטרא היא אבל
חותך הוא בסכין ונותן לזה ולזה.

תני אין מרגילין ביי"ט לא בחול בבכור ולא בפסולי המוקדשין
א"ר אבון שלא יהא כעובד בו עבודה בחייו. א"ר יוסטא בר
שונם גזרו עליהן שלא ירעו אותן עדרים עדרים. א"ר מנא כל
עמא מודיי מינפוח שרי. למיחבוט רבי חייה רבה ורבי שמעון
ברבי חד אמר אסור וחורנה אמר מותר

א"ר יוסי בי רבי בון כל עמא מודיי למיחבוט אסור. למינפוח
רבי חייה רבה ור"ש בר' חד אמר אסור וחורנה אמר מותר :

הלכה ז משנה אין משחיזין את הסכין אבל משיאה על גבי
חבירתה לא יאמר אדם לטבח מכור לי בדינר בשר אבל שוחט
והן מחלקין ביניהן :

גמרא אין משחיזין את הסכין אבל משיאה על גבי חבירתה
אמר רב חסדא דרבי יהודה היא. דמתיר מכשירין אמר רב יהודה
בשם שמואל דברי הכל היא כדי להעביר שמינונית שעליה :

הלכה ח משנה אומר אדם לחנוני מלא לי כלי זה, אבל לא
במידה. ר' יהודה אומר : אם היה כלי של מידה לא ימלאנו.
מעשה בשאול בן בטנית שהיה ממלא את מדותיו מעי"ט
ונותנן ללקוחות בי"ט. אבא שאול אומר במועד עושה כן.
וחכ"א אף בחול עושה כן מפני מיצוי המדות :

גמרא רב חונה אמר "או חסר או יתר" ר' לעזר אמר לזעירת
בר חמא "מלי לי ההן מנא, ולמחר אנן מכילין אמדוד אותנו ליה"

תני מעשה בי ר' לעזר בי ר' צדוק ואבא שאול בן בטנית שהיו
חנוונים בירושלים והיו ממלין מידותיהן מעי"ט ונותנין אותן
ללקוחות בי"ט. ר' חנינה בן עקביה אומר אף בחולו של מועד
היו עושין כן מפני מיצוי המידות. אף הוא כנס שלש מאות
חביות. וחבירו כינס שלש מאות חביות. אמרו להן חכמים לא
הייתם צריכין לעשות כן אלא הואיל והחמרתם על עצמכם
יעשה בהן צורכי ציבור

פעם אחת חלה ונכנסו רבותינו לבקרו אמר לון אתון חמון
הדא ימינא דהוות מכילה בקושטא! א"ר חנינה מאן דאמר
דרחמנא וותרן יתוותרון בני מעוי אלא מאריך רוחיה וגבי
דידיה אמר ר' אחא כתיב (תהלים נ) וסביביו נשערה מאד
מדקדק עמהן כחוט שערה אמר רבי יוסה בי ר' בון לא מטעם

הזה אלא (תהלים פט) ונורא על כל סביביו מוראו על
הקרובים יותר מן הרחוקים:

הלכה ט משנה אומר אדם לחבירו תן לי ביצים ואגוזים
במניין שכן דרך בעל הבית להיות מונה בתוך ביתו:

גמרא תני: אומר הוא אדם לחבירו תן לי כלה ^{measure} של
תבלין שכן בעל הבית דרכו להיות נותן כלה של תבלין בתוך
תבשילו:

מסכת ביצה פרק ד

הלכה א משנה המביא כדי יין ממקום למקום לא יביאם
בסל ובקופה אבל מביא הוא על כתיפו לפניו. המוליך את
התבן לא יפשיל את הקופה לאחריו אבל נוטלה בידו

מתחילין בערימת התבן אבל לא בעצים שבמוקצה:

גמרא אמר רבי חנין בר לוי מתניתא באילין קורפדייא
דקייתה ^{long and narrow jars} דמיטענן תרתי תלת בגו ידא. היתה
אחת גדולה, לפניו כך היא דרכו! לאחריו, כך היא דרכו!

היך מה דאת אמר מביאה על גב עורה, לעיל בשוחט בשדה ודכוותה
מביאה על גב קנקנה. כמה דאת אמר מביאה איברים
ודכוותה מביאה צלוחית צלוחית.

ר' יודן בעי מהו להוציא תבן מרשות היחיד לר"ה? ולא
מתניתא היא המוליך את התבן לא יפשיל את הקופה
לאחריו!! מתניתא כמאן דאמר (שמות יב) לכל נפש אף נפשות
בהמה בכלל, מה צריכה ליה, כמאן דאמר אין נפשות בהמה

בכלל, ברם כמ"ד נפשות בהמה בכלל פשיטא ליה. א"ן מתניתא כמוציא להאכיל, מה צריכא ליה במוציא להיסק.

ר' יעקב בר אחא בשם ר' יסא: מוקצה שיבש אסור ליגע בו. ר' אמר לרבי שמעון בריה עלה והבא לנו גרוגרות מן העלייה. א"ל ואינו אסור משום מוקצה? א"ל ואדיין את לזו?! אין לך אסור משום מוקצה אלא תאנים וענבים בלבד!! לא גרוגרות מן העלייה א"ר שמואל בר מיסרטיי מפני שהן מסריחות בנתיים.

ר' זעירא בעא קומי ר' יסא לא מסתברא באילין פיצולייא אים מניחים התאנים ב"סלים" כדי שיתבשלו הוה עובדא א"ל אוף אנן סבר כן. אתא ר' יוסי בי ר' בון ר' יצחק בר ביסנא בשם ר' יוחנן באילין פיצולייא הוה עובדא, א"ל אין לך אסור משום מוקצה אלא תאנים וענבים בלבד!

ר' יעקב בר זבדי בשם ר' אבהו הדא דאת אמר לעניין שבת, אבל לעניין מעשרות כל הדברים יש להן מוקצה. אוכלין עראי כיון שלא נגמר מלאכתן א"ר יוסה מתניתא אמרה כן: מעשרות 1:5 בגרוגרות משידוש, ובמגורה משיעגיל:

הלכה ב משנה אין נוטלין עצים מן הסוכה אלא מן הסמוך לה.

מביאין עצים מן השדה מן המכונס, מן הקרפף אפילו מן המפוזר.

אי זהו קרפף? כל שהוא סמוך לעיר דברי רבי יהודה. ר' יוסה אומר כל שנכנסין לו בפותחת, אפילו בתוך תחום שבת:

גמרא אין נוטלין עצים מן הסוכה אלא מן הסמוך לה. שמואל אמר בשלא נתכוון לעבותה אבל אם נתכוון לעבותה אסור. משום "סותר" כשלא היתנה אבל אם היתנה מותר.

רב נחמן בר יעקב בעי ויש אדם מתנה לסתור אוהליו?! ואומר בפני שמואל בטפול לה והוה רב נחמן בר יעקב הוי בה

תני א"ר לעזר בר"ש לא נחלקו בית שמאי ובית הלל שמביאין עצים מן המכונסין שבשדה ומן המפוזרין שבקרפף. ועל מה נחלקו? על המפוזרין שבשדה שב"ש אוסרין וב"ה מתירין.

א"ר נתן מודין ב"ש לבית הלל שמביאין עצים מן המכונסין שבשדה ומן המכונסין שבקרפף, ועל מה נחלקו? על המפוזרין שבקרפף, שביט שמאי אוסרין וב"ה מתירין. ר' יוסה בשם רב ירמיה רבי חנינה מטי בה בשם רב הלכה כדברי מי שהוא מחמיר ר"ן ובלבד מן המפוזרים שבקרפף. שרי

מחלפה שיטתיה דרבי יודה דתנינן תמן עירובין 2:5 ר' יהודה אומר אפי' אין בה אלא בור ושיח ומערה מטלטלין בתוכה. והכא הוא אמר הכין!! דבעינן סמוך לעיר דווקא א"ר מנא כבית דירה עביד לה ר' יודה: כשיש בה בור ...

הלכה ג משנה אין מבקעין עצים מן הקורות, ולא מן הקורה שנשברה ב"ט.

אין מבקעין לא בקורדום לא במגל ולא במגירה, אלא בקופיץ. בית שהוא מלא פירות וסתום, ונפחת, נוטל ממקום הפחת. ר' מאיר אומר: אף פוחת לכתחילה ונוטל:

גמרא אין מבקעין עצים מן הקורות ולא מן הקורה שנשברה. הדא דאמר בקורה שנשברה ב"ט, אבל בקורה שנשברה מעי"ט מותר. בשאין בהן תואר כלי אבל אם יש עליה תואר כלי אפי' נשברה מערב י"ט אסור. דמבטלו עכשיו מכלי

תני: סוכות תאינים ובהן תאנים ומכבדות ובהן תמרים שהכניסן לאוכלין, אוכל מהן ב"ט. הכניסן לעצים להסקה אין אוכל מהן ב"ט. דלא הוכנו לכך

רב אמר מסיקין בכלים ואין מסיקין בשברי הדא דאת אמר
בכלים שנשברו בי"ט אבל בכלים שנשברו מעי"ט מותר.
בשאין עליהן תואר כלי אבל יש עליהן תואר כלי ואפילו
שנשברו בי"ט מותר דאכתי "כלים" נינהו!

תני ר' חייה מסיקין באוכלין אבל לא בקליפיהן ולא
בגלעיניהן. דהו"ל "נולד" רב הוה יתיב קומי ר' חייה רבה והוה
אכיל והוה מתחמי זרק גו תפייה, וזרק קומי תפייה נראה כזרק
בתוך התנור, אבל באמת זרק "לפני" התנור א"ל ר' חייה רבה הכא זרוק! לפני
התנור (דאסור להסיק בגרעינין) א"ל מה בין הכא ומה בין הכא? א"ל כן
פיחה אחריהם ???

אמר ר' חנינה אוכלה הוה זרק

א"ר אימי בבליא חולה הוה ואכל תמרים וזרק גרעינין

א"ר כנגד כן אסור בי"ט:

ולא בקורדום: דבית ר' ינאי אמרין מבקעין בקורדום תנא ר'
הושעיה מבקעין בקורדום שמואל אמר הלכה כמי שהוא
אומר מבקעין בקורדום תני רבי יוסי בן כיפר אמר משם רבי
לעזר בן שמוע בית שמאי אוסרין ובית הלל מתירין:

ולא במגל: אית תניי תני מבקעין ואית תניי תני אין מבקעין
אמר רב חסדא מאן דאמר מבקעין במגל של יד מאן דאמר
אין מבקעין במגל של קציר

אית תניי תני מפספסין בקלקלים אית תניי תני אין מפספסין
אמר רב חסדא מאן דאמר מפספסין בבריא you may part the tangles
in a Nazarites hair מאן דאמר אין מפספסין בתש

אית תניי תני מוללין עצי בשמים אית תניי תני אין מוללין
מאן דאמר מוללין בלחים מאן דאמר אין מוללין ביבישין דקא
מוליד ריחא

אית תניי תני ממתקין את החרדל בגחלת אית תניי תני אין
ממתקין מ"ד ממתקין בשנתנו ע"ג הגחלת, ומ"ד אין ממתקין
בשנתן את הגחלת עליו?? כך דרכו בחול

אית תניי תני שפין את הכסף בקרטיקין chalk אית תניי תני אין
שפין מ"ד שפין בשנתנו מעי"ט, ומ"ד אין שפין בשנתנו בי"ט.

ר' מאיר אומר אף הוא פוחת בתחילה ונוטל. רבי בא רב
יהודה בשם שמואל ובלבד כנגד הפתח. והא תני מודין
חכמים לר"מ בחותמות שבקרקע שמפקפקין ומפקיעין
ומתירין וחותכין. בשבת, מפקפקין, אבל לא מפקיעין ולא
מתירין ולא חותכים

ובכלים בשבת מותר ואין צורך לומר בי"ט:

הלכה ד משנה אין פוחתין את הנר מפני שהוא עושה כלי

ואין עושין פחמין

ואין חותכין את הפתילה לשנים. רבי יהודה אומר חותכה
באור לשתי נרות:

גמרא תני לפסים=קערות של חרס סתומות, עשאן מעי"ט לא
יפתחם בי"ט מפני שהוא כמכשיר כלי בי"ט.

תמן תנינן עדיות 1 על לפסים ארוניות=סתומות שהן טהורות באהל
המת וטמאות במשא הזב. רבי לעזר בי ר' צדוק אומר אף
במשא הזב טהורות מפני שלא נגמרה מלאכתן אתיא
דיחידאה דהכא כסתומה דתמן, ודיחידאי דתמן כסתומה
דהכא.

רבי בא בשם רב יהודה בקעת סומכה לכותל בשביל שלא
תכסכס. rub off.

תני אין מכבין את הבקעת בשביל לחוס עליה אם בשביל שלא
תעשן את הבית ואת הקדירה מותר. א"ר חנניה בשאין שם
אזיר אבל אם יש שם אזיר = יכול להשליכו לחוץ משליכה לאזיר ודיין

א"ר נסא ויאות! כן אנן אמרין הדא קלוריתה שרי מישיף
ומכחול מינה ביומא טבא?! א"ר מנא כאן לשימור, וכאן
לרפואה. אסור דהוי תיקון כלי

ג' דברים נאמרו בפתילה להחמיר וג' להקל אלו שלשה
שאמרו להחמיר אין עושין אותה בתחילה ביי"ט, ואין חותכין
אותה לשנים, ואין מפספסין אותה באור, אלו שלשה שאמרו
להקל מועכין אותה, ושורין אותה בשמן, וחולקין אותה
באור לשתי נרות

א"ר חיננא בצריך לשניהן. תני רבי יודה בר פזי דבר דלייא
מביא שתי נרות ונותנה בשניהן וחולקה באור לשתי נרות

רבי יעקב בר אחא חיננא בר אידי בשם רב מוחטין את
הפתילה ביי"ט:

הלכה ה משנה אין שוברין את החרס, ואין חותכין את
הנייר לצלות בו מליח.

אין גורפין תנור וכיריים אבל מכבשין press down

אין מקיפין שתי חביות לשפות עליהן את הקדירה

אין סומכין את הקדירה בבקעת וכן הדלת

אין מנהיגין את הבהמה במקל ביי"ט, וראב"ש מתיר:

גמרא הדא אמרה הדין סיקורה sausage אסור מיעבד ביומא
טבא דהוא מקטע בגומיה cut paper

ברתי דרבי חייה רבה אתת מיפה גו תנור אשכחה כיפה אבנים
שנפלו בגויה אתת שאלת לאביה אים שרי לגרוף א"ל איזלין כבשין
אמרה לינה יכלה! א"ל איזלין גרפין! ידעה הוות דשרי אף לגרוף היכי
דא"א אלא דהוות בעי מישמע מן אבוה

רב אמר מצילין מן התנור לכירה אבל לא מכירה לתנור רב
אבא בר חנה אמר מצילין מתנור לכירה ומכירה לתנור אבל
לא מערבית לשחרית רבי אבון בשם רב מצילין מתנור לכירה
ומכירה לתנור מערבית לשחרית אבל לא מיום טוב לחול

אין מקיפין שתי חביות לשפות עליהן את הקדירה משום
בונה תני לא יצא סומא במקלו ולא רועה בתרמילו ור"ש
מתיר וכן הוה ר"ש אומר הואיל והוא מותר בדבר א' יהא
מותר לכל הדברים:

הלכה ו משנה ר"א אומר נוטל אדם קיסם לחצות בו שיניו.
ומגבב מן החצר ומדליק, שכל מה שבחצר מוכן
וחכמים אומרים מגבב משלפניו ומדליק:

גמרא מה ביניהן? לעשות ציבור ביניהן. על דעתיה דר"א
עושין ציבור pile על דעתהון דרבנן אין עושין ציבור:

הלכה ז משנה אין מוציאין את האור לא מן העצים ולא מן
האבנים ולא מן המים

ואין מלבנין את הרעפים לצלות עליהן

ועוד א"ר אליעזר עומד אדם על המוקצה ערב שבת
בשביעית שאינו חייב לעשר ואומר "מיכן אני אוכל למחר" וחכ"א עד
שירשום ואומר "מיכן ועד כאן":

גמרא אין מלבנין את הרעפים לצלות עליהן. אית תניי תני
מלבנין ואית תניי תני אין מלבנין אמר רב חסדא מאן דאמר

מלבנין בבדוקים, ומאן דאמר אין מלבנין בשאינן
בדוקים: שמא תפקע—וטורח שלא לצורך

ועוד א"ר אליעזר עומד אדם על המוקצה ערב שבת בשביעית
ואומר מיכן אני אוכל למחר. מחלפה שיטתיה דרבי ליעזר
דתנינן תמן בית שמאי אומר לא יטול אלא א"כ נענע מבעוד
יום ור' ליעזר לאו שמותי הוא אלמא בעי מעשה! חומר הוא בדבר
שיש בו רוח חיים:

וחכ"א עד שירשום ויאמר מיכן ועד כאן: מחלפה שיטתון
דרבנן דתנינן תמן בית הלל אומרים עומד ואומר "זה וזה אני
נוטל" והכא אינון הכין!! א"י צ עוד אינון אית להון חומר בדבר
שיש בו רוח חיים: שצריך לייחד זה וזה

מסכת ביצה פרק ה

הלכה א משנה משילין פירות דרך ארובה ביי"ט ומכסין את
הפירות בכלים מפני הדלף וכן כדי יין וכן כדי שמן ונותנין
כלי תחת הדלף בשבת:

גמרא מתניתא באותו הגג אבל בגג אחר אסור. בשאינו שוה
אבל אם היה שוה מותר.

תני היה שם חלון חלון הוא מן הצד משחילין דרך חלון

רב ירמיה בשם רב פורשין מחצלת על גבי שיפוף של לבנים
בשבת. א"ר שמעון בי ר' ינאי לא שמעתי מאבא, אחותי
אמרה לי משמו: ביצה שנולדה ביי"ט סומכין לה כלי בשביל
שלא תתגלגל אבל אין כופין עליה כלי. ושמואל אמר כופין
עליה כלי. א"ר מנא ובלבד שלא יהא כלי נוגע בגופה של
ביצה. תני ר' הושעיה נחיל של דבורים פורסין עליה סדין
בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים. מה כרב
כשמואל? כאן מלמעלן וכאן מלמטן להשים סדין מלמטה, אסור

ר' ביסנא בשם ר' יוסה בן חנינה חפי לסוטות ^{weaving boards} אסור לטלטל. מצדתא ^{מצודה} הוויין פריסין והוויין משרפין גו שמשא אתון שאלון לרב מהו מטלטלתון? אמר לון אסור ליגע בהון חשבין עליהון מתגנין תוחתי ראשיכון חשבו לישון עליהם, ומותר ושרי לכון מטלטלתון

תני חבית של טבל שנתרועעה, מביא כלי אחר ונותנו תחתיה. לקבל היין נתמלא אסור לטלטלו. א"ר זעירה זאת אומרת שעושין תקנה למוקצה להצילו שלא כדרכו. אינו מטלטלו ממש, רק משים כלי תחתיו והא תני על העבט של ענבים על המעטן של זיתים שמשכן שנמשכו וזבו מהן משקין לחוץ לא יטול מהן ביי"ט ואין צורך לומר בשבת!! אמר רב חסדא אע"פ שזה טבל וזה טבל זה יש לו מוקצה וזה אין לו מוקצה טבל לא הוי "מוקצה" כ"כ

תני נר שכבה מצילין את שמנו. הדא אמרה שעושין תקנה למוקצה להצילו שלא כדרכו. א"ר יעקב בר אחא דר' שמעון היא דר"ש אמר כבה מותר לטלטלו. אמר ר' שמואל בר רב יצחק לא אמר ע"כ לא פליגי רבנן אלא לטלטלו הא להציל מצילין!

תני נותנין כלי תחת הדלף בשבת נתמלא שופך ושונה ואינו חושש א"ר חנניה עשו אותו כנהרות ומעיינות שבאו מחוץ לתחום לתוך התחום. ותני כן נהרות ומעיינות שבאו מחוץ התחום לתחום ממלא מהן בשבת ואין צ"ל ביום טוב:

הלכה ב משנה כל שהוא משום שבות משום רשות משום מצוה חייבין עליו ביום טוב

אלו הן משום שבות לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטין על פני המים ולא מספקין ולא מטפחין ולא מרקדין

אלו הן משום רשות לא דנין ולא מקדשין לא חולצין ולא מייבמין

אלו הן משום מצוה לא מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין
ולא מגביהין תרומה ומעשרות ביום טוב כל אלו ביי"ט אמרו
ק"ו לשבת

אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד :

גמרא שבות שהיא רשות, ורשות שהיא מצוה. אי זו היא
שבות שהיא רשות? לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה
ולא שטין על פני המים ולא מספקין ולא מטפחין ולא מרקדין

אי זו היא רשות שהיא מצוה? לא דנין ולא מקדשין ולא
חולצין ולא מייבמין

תני אין עולין באילן בין לח בין יבש ניחא לח, יבש כך אנו
אומרין אסור לדוש על גבי זמורה בשבת?! אלא כר"מ דרבי
מאיר אמר כלאים 7:2 גפן שיבשה אסורה ואינה מקדשת. דברי
הכל, אסרו אילן יבש מפני אילן לח.

רב חייה בר אשי אתא ופרי' קומי רב א"ל ביידא באי זה דרך באת?
אתיתה? א"ל בההוא תמרתא עקימתא crooked palm א"ל מאן
שרא לך? רבי בשם רב אסור לדוש ע"ג זמורה בשבת. היא
שורשי אילן היא קולסי אכרוב בגבוהין ג', אבל אם אינן
גובהין ג' כארץ הם.

מפני מה אמרו אין עולין באילן, שמא ישכח ויאכל=יתלוש או
שמא ישכח וירעיד ואסור לנדנד אילן? נישמענה מן הדא: היה רוכב
על גבי בהמה אומר לו רד! הדא אמרה שמא ישכח וירעיד ינדנד
הבהמה

מפני מה אמרו היה רוכב ע"ג בהמה אומרים לו רד? חברייא
אמרו שמא תינוק תתיעף ותרכוץ, והרי מנדנד הבהמה אמר לון רבי יוסי
הגע עצמך שהיה הוגן=גמל אחד גדול!

תנא ר' אחא בר פפא קומי ר' זעירה שנייא היא שהוא מצווה על שביתת בהמה כמוהו (שמות כג) למען ינוח שורך וחמורך כמוך

אית תניי תני נשענים בבהמה אית תניי תני אין נשענים בבהמה אמר רב חסדא מ"ד נשענין בבריא מ"ד אין נשענין בתש.

ר' יוסה אומר איתפלגון ר' בא בר ממל וחברייא חד אמר נשענים וחורנה אמר אין נשענים. מ"ד נשענים בהוא דמיסתמין ציבחר מעט מ"ד אין נשענין בכובש את כבדו ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא. מן מה דלא א"ר יוסה בשם רבי בא בר ממל כלום, הוי דו אמר נשענים בבריא ואין נשענים בתש :???ש"מ לא פליגי וע"כ לא זכר מי אמר

ולא שטין על פני המים : רבי יעקב בר זבדי בשם רבי אבהו זאת אומרת שאסור להשיט דבר חפץ במים ולהוליכו מאצלו. ודכוותה אסור לאדם להשיט דבר ולהביאו אצלו. רבי אבא מרי ור' מתניה הוון יתיבון חמון לחד בר נש פצל מיא לכא ולכא "הרחיק" המים בידיהו לכאן ולכאן ושתי א"ר אבא מרי לר' מתניה הדא היא דא"ר יעקב ר זבדי בשם רבי אבהו אסור לאדם להשיט דבר ולהוליכו מאצלו! א"ל הדא היא דתנין שובר אדם את החבית לוכל ממנה גרוגרות! ושרי

ולא מספקין : סיפוק שהוא מחמתו, כמה דאת אמר (במדבר כד) ויחר אף בלק אל בלעם ויספק את כפיו :

ולא מטפחין : טיפוח שהוא לרצונו

ר' יונה וחברייא חד אמר הכין שרי והכין אסור. וחורנה אמר בין הכין ובין הכין אסור. ולא ידעין מאן אמר דא ומאן אמר דא מן מה דא"ר יונה אית הוה סבין ביומינן והוון מטפחין לאחר ידיהון בשובתא הוי דו אמר הכין שרי והכין אסור.

רבי הוה מסבנשואין לר"ש בריה והוון מטפחין לאחורי ידיהון בשובתא. עבר ר"מ ושמע קלהון אמר רבותינו הותרה השבת?! שמע ר' קליה אמר מי הוא זה שבא לרדותינו בתוך ביתינו? ואית דאמרי הכין אמר מי הוא זה שבא לצנעינו לנדותינו בתוך ביתינו? שמע ר"מ קליה וערקברח נפקין פריי בתריי מפריצו אחריי אפרח רוחא פיקייליהסודר מעל קדליה דר"מ. אודיק ר' מן כוותאמן החלון וחמא קדליה דר"מ מן אחוריו אמר לא זכית אנא לאורייתא אלא בגין דחמי קדליה דר"מ מן אחוריו!

רבי יוחנן ורשב"ל תריהון אמרין אנן לא זכינן לאורייתא אלא בגין דחמינן אצבעתיה דרבי מן גולגיקין shoes which leave the toes uncovered (a roman style) : דידיה :

ולא מרקדין : ר' ירמיה ר' זעירה בשם רב הונה קיפוץ עוקר שתי רגליו כאחת ריקוד עוקר אחת ומניח אחת

א"ר לעזר כל משמיעי קול אסורין בשבת. רבי שמואל בר רב יצחק סבר מקושה דכנישתא חדתא ר' ליל בי ר' אלם מקש על כסא ר' אילא עני בסדרא התאחר בביה"מד סלק לביתא אשכחון דמיכין ישינים רבע ליה על סולמא רבץ על הסולם בגין דלא מקשה על תרעא בשובתא

ר' ירמיה הוה פשטלומד עם בריה דרבי אימי, אזל בעי מתערתא בקריצתא דשובתא רצה לעוררו בשחר שרי מיקש על תרעא א"ל אבא, מאן שרא לך?

ר' אבא בר כהנא בעא קומי ר' יסא מהו מקשה על כריסא בשובתא? א"ל בחולא מאן שרא לך! אסור משום מקשה עצמו א"ר שמואל בר אבודמא נהגין רבנן בחולה מן הטיבור ולמעלן, בבגדיו מן הטיבור ולמטן :

ולא דנין : רבי חזקיה רבי אחא בשם ר' אבהו אסור לדון דיני ממונות בע"ש. והא מתניי פליגא לפיכך אין דנין לא בע"ש

ולא בעי"ט דיני נפשות. הא דיני ממונות דנין! ותני ר' חייה כן
דנין דיני ממונות בע"ש אבל לא דיני נפשות בע"ש. אמר כן
להלכה "מדרבנן" וכאן לדבר תורה:

ולא מקדישין: רבי בא בר כהן אמר קומי ר' יוסה ר' אחא
בשם ר' יעקב בר אידי אסור לארס אשה בע"ש. הדא דאת
אמר שלא לעשות סעודת אירוסין הא לארס יארס. שמואל
אמר אפילו בתשעה באב יארס שלא יקדמנו אחר! מחלפא
שיטתיה דשמואל תמן הוא אמר (תהילים סח) מושיב יחידים
ביתה (תהילים סב) במאזנים לעלות המה מהבל יחד והכא
הוא אמר הכין!! הקב"ה מזווג, ואיך אפשר שיקדמנו אחר? שלא יקדמנו אחר
בתפילה. אפילו כן לא קיימה: ???אים יקדם בתפילה, זווג שאינו שלו, לא יתקיים

בדו

ולא מקדישין: ר' יעקב בר אחא בשם רבי אימי איתפלגון ר'
יוחנן ורשב"ל חד אמר מקדישין וחורנה אמר אין מקדישין.
רבנן דקסרין מפרשין להון, ר' יוחנן אמר מקדישין בתחילה
בי"ט, רשב"ל אמר אין מקדישין בתחילה בי"ט.

אית תניי הולך לו אצל מוכרי טלאים אית תניי הולך
לו אצל מוכרי פסחים. מ"ד הולך לו אצל מוכרי טלאים כמ"ד
מקדישין מ"ד הולך לו אצל מוכרי פסחים כמ"ד אין
מקדישין.

הדא אמרה שאינו יוצא לחולין וחוזר וקדש. כשאדם נותן "מעות קודש"
למנות עצמו על פסח יש לומר שבאותו רגע יוצא לחולין קצת "בשר", וחוזר וקדוש ע"י מעותיו שנותן
אין תימר יוצא לחולין חוזר וקדש יהא אסור משום מקדיש!
ותנינן אין מקדישין!

רבי חנניה ורבי מנא חד אמר במקדיש למחר הא דתנן אין מקדישין,
כשאין מקדיש לצורך היום וחורנה אמר במקדיש לבדק הבית

א"ר שמי ופילו כמ"ד מקדישין בעזרה משום שבות
שהתירו במקדש: לכו"ע שרי להקדיש "בתוך" העזרה (שאין שבות במקדש)

כל אלו ביי"ט אמרו ק"ו לשבת: אילין אינן והא אית לך
חורנין סקילה בשבת ואין סקילה ביי"ט, כרת בשבת ואין כרת
ביי"ט, מכות ביי"ט ואין מכות בשבת, אין תימר בדברים שיש
בהן אוכל נפש אתינן מיתני, והא תנינן משחילין פירות דרך
ארובה ביי"ט אבל לא בשבת, ועוד מן הדא שוחקין עצי
בשמים למילה ביי"ט אבל לא בשבת, א"ר יוסה והוא שמל
ועוד מן הדא דתני מודין חכמים לר' מאיר בחותמות
שבקרקע שמפקפקין ומתירין וחותכין. בשבת מפקפקין אבל
לא מפקיעין ולא מתירין ולא חותכין. בכלים בשבת מותר אין
צריך לומר ביי"ט:

אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד. מה ביניהון ר' יודא דמתיר
"מכשירי או"ן" רב חסדא אמר לחדד ראשו של שפוד ביניהון. ר'
חנינה בריה דר' אבהו אמר להוציא אש מן העצים ביניהון.
תנא ר' יהודה בר פזי דבר דלייא הוא הדבר מהו הוא הדבר
לחדד ראשו של שפוד הוא הדבר. או להוציא אש מן האבנים
הוא הדבר. לית לך אלא כהדארק זה מותר אין משחזין את
הסכין אבל משיאה על גבי חבירתה אמר רב חסדא דרבי יודה
היא. דאמר רב יהודה בשם שמואל דברי הכל היא כדי
להעביר שמנונית שעליה.

מהו להדליק נר של אבטלה? חזקיה אמר אסור מתניתא
פליגא על חזקיה (שמות לה) לא תבערו אש בכל מושבותיכם
ביום השבת בשבת אין את מבעיר אבל מבעיר את ביי"ט. אין
תימר בדברים שיש בהם אוכל נפש אנן קיימין והכתיב
(שמות יב) אך אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם אלא
כיון קיימין בנר של אבטלה!

אמר ר' אבונה ותניי תמן^{1:5} בית שמאי אוסרין וב"ה מתירין
ר' נחום אחוי דרב אילא בעא קומי ר' יוחנן א"ל לא תאסור
ולא תישרי:

הלכה ג משנה הבהמה והכלים כרגלי הבעלים המוסר
בהמתו לבנו או לרועה הרי היא כרגליו כלים המיוחדין לאחד
מן האחים שבבית הרי הן כרגליו ושאין מיוחדין הרי אלו
כמקום שהולכין:

גמרא מתני' בשמסרה לו בי"ט אבל אם מסרה לו מעי"ט
כרגלי הרועה. בשיש שם רועה אחר אבל אם אין שם רועה
אחר כרגלי הבקר. ^{bakar.}

ותני כן המוסר בהמתו לבקר אע"פ שלא הודיע לבקר הרי זו
כרגלי הבקר:

הלכה ד משנה השואל כלים מחברו מעי"ט כרגלי השואל.
בי"ט, כרגלי המשאיל.

האשה ששאלה מחבירתה תבלין ומים ומלח לעיסתה, הרי
אלו כרגלי שתיהן. ר' יהודה פוטר במים מפני שאין בו ממש:

גמרא א"ר בא תחומין עשו אותן כמידת הדין החמירו מאד!! תדע
לך שכן תמן אמרין בשם רב חסדא ולא ידעין אין מן שמועה
ואין מן מתני', ואפי' עצים! וסברנן מימר עצים אין בהן
ממש:

ר' יודה פוטר במים מפני שאין בהן ממש: תני מפני שהן
נבלעין בעיסה. מה נפק מביניהון? ???מים בתוך תבשיל מאן דאמר
מפני שאין בהן ממש הרי אין בהן ממש. מאן דאמר מפני שהן
נבלעין בעיסה הרי אינן נבלעין בתבשיל:

הלכה ה משנה הגחלת כרגלי הבעלים, והשלהבת מיטלטלת בכל
מקום.

הגחלת של הקדש אין מועלין בה, והשלהבת לא נהנין ולא מועלין :

גמרא חמשה דברים נאמרו בגחלת וחמשה בשלהבת. גחלת של הקדש מועלין בה והשלהבת לא נהנין ולא מועלין. גחלת של עכו"ם אסורה והשלהבת מותרת. המודר הנייה מחבירו אסור בגחלתו ומותר בשלהבתו. המוציא את הגחלת לר"ה חייב והשלהבת פטור. ומברכין על השלהבת במוציא ואלו מברכין על הגחלת. רב חייה בר אשי בשם רב אם היו הגחלים לוחשות מברכין ר' יוחנן דקציון בשם ר' נחום בי ר' סימאי ובלבד בנקטפת : = קופצת

הלכה ו משנה בור של יחיד כרגלי יחיד. ושל אנשי העיר כרגלי אנשי אותה העיר. ושל עולי בבל כרגלי הממלא :

גמרא באר שבין ב' תחומין ר' יוחנן אמר עושין לה מחיצה של ברזל. ר' יוסי בן חנינה אמר אפי' מחיצה של קנים ובלבד שלא יהו המים נמשכין לכאן ולכאן. א"ר יודן החמירו בדבריהן "יותר" מדברי תורה דלא מהני ביטול א"ר חנינה ולא מין במינו הוא? ואף בד"ת מנב"מ ל"ב!! אלא החמירו בדבריהן "כדברי תורה"

הדא אמרה ושל עולי בבל וכו' המוצא כלי בדרך, הרי זו כרגלי המוצא :

הלכה ז משנה מי שהיו פירותיו בעיר אחרת, ועירבו בני אותה העיר לבוא אצלו, לא יביאו לו מפירותיו. ואם עירב הוא, הרי פירותיו כמוהו :

גמרא רב ושמואל חד אמר כרגלי המפקיד, וחורנה אמר כרגלי מי שהיו מופקדין אצלו. הן מתניי פליגא על מ"ד כרגלי מי שהן מופקדין אצלו הן דתנינן : מי שהיו פירותיו בעיר אחרת ועירבו בני אותה העיר לבוא אצלו לא יביאו לו מפירותיו. אין תימר כרגלי מי שהיו מופקדין אצלו, הם יביאו

לו מפירותיו!! א"ר יודן תיפתר שהיה מפתח ביד הבעלים, או
שלא מסרו להן רשותו מבע"י.??? שנמסרו הפירות לפקדון, משחשיכה

ויידא אמר דא: מי שזימן אצלו אורחים לא יוליכו בידם
מנות אלא א"כ זיכה להן אחד במנותיהם מעי"ט!! מכיון
שזיכה להן אחר במנותיהן לא כרגלי מי שהיו מופקדין אצלו
הן: ומתרץ כיון שעשה "מעשה" וזיכה לו ע"י אחר, וודאי כרגליו הוי

הלכה ח משנה מי שזימן אצלו אורחין אלא יוליכו בידם
מנות אא"כ זיכה להן א' במנותיהן מעי"ט

אין משקין ושוחטין את המדבריות אבל משקין ושוחטין את
הבייתות. אלו הן הבייתות: הלנות בעיר. מדבריות: הלנות
באפר:

גמרא אלו הן המדבריות אלו שהן יוצאות בפסח ונכנסות
ברביעה. אלו הן בייתות הלנות בעיר. ר' אומר אלו ואלו נכנסו
לתחום משחשיכה אפי' נכנסו אחר חשיכה מותרין לשחוט, אלו הן
מדבריות הגדילות באפר.

א"ר זעירה הדא אמרה כלי שבא מחוץ התחום לתחום
משחשיכה מותר לטלטלו. ר"ש בר כרסנא בשם ר' אחא
ובלבד בד' אמות. כהדא גמלייל זוגא אוקריה=כיבדו חד סרקיי
כמהין, אתא שאל לר' מנא א"ל קבלין בגו מגיריין דידך קבלהו
בתוך דירתך ואוכלין בד' אמות:

תם ונשלם בס"ד עש"ק יתרו תשע"א-ט"ז
שבט